

§ 35**Stockholms stads program för barns rätt till kultur****Framställan från kulturnämnden**

KS 2024/1378

Beslut

1. Stockholms stads program för barns rätt till kultur godkänns i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
2. Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga, Program för barn- och ungdomskultur i Stockholm, dnr KS 328-323/2013, upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Stockholms stads program för barns rätt till kultur.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Alma Carlsson (S), borgarrådet Boucher (V), Mansur Jama (MP) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Emelie Wasserman (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur

Framställan från kulturnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* godkänns i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet
2. *Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga, Program för barn- och ungdomskultur i Stockholm*, dnr KS 328-323/2013, upphör därmed att gälla.

Föredragande borgarrådet Torun Boucher

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige gav i budget 2024 kulturnämnden i uppdrag att ta fram ett stadsövergripande program om barns rätt till kultur och vad det innebär utifrån de tre perspektiven: kultur för barn, kultur med barn och kultur av barn. Då programmet berör flera nämnders och bolagsstyrelser verksamhet krävs beslut i kommunfullmäktige.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur syftar till att ge stadens verksamheter en gemensam förståelse och utgångspunkt för arbetet kring barns rätt till kultur. Programmet utgår från perspektiven kultur för, med och av barn och unga. I programmet finns tre mål som konkretiserar stadens ambition för barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden samt i stadsmiljön. Respektive målområde har konkretiserats i två åtaganden, som pekar ut ansvariga nämnder och bolagsstyrelser.

Beredning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens

stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, ABF Stockholm, Assitej, Biennal för barn och unga (Bibu), Centrum för barnkulturforskning, Cirkuscentrum, Danscentrum Stockholm, Folkuniversitetet Stockholm, Friskolornas riksförbund, Författarcentrum öst, Konstnärscentrum, Medborgarskolan Stockholm, Musikcentrum Öst, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Region Stockhoms kulturförvaltning, Sensus studieförbund, Skolverket, Studieförbundet Stockholm Gotland, Studieförbundet Bilda, Studieförbundet Vuxenskolan och Teatercentrum.

ABF Stockholm, Assitej, Bibu, Danscentrum Stockholm, Folkuniversitetet Stockholm, Friskolornas riksförbund, Författarcentrum öst, Konstnärscentrum, Medborgarskolan Stockholm, Musikcentrum Öst, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Sensus studieförbund, Skolverket, Studieförbundet Stockholm Gotland, Studieförbundet Bilda och Studieförbundet Vuxenskolan har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att Stockholms stads program för barns rätt till kultur är väl genomarbetat och ett viktigt verktyg i arbetet för att ge alla barn och unga en likvärdig tillgång till kulturupplevelser. Att stadens arbete för barns rätt till kultur samlas i ett stadsövergripande styrdokument anses särskilt positivt då det bedöms skapa goda förutsättningar för stadens nämnder och bolagsstyrelser att förbättra barns möjligheter att ta del av kultur.

Exploateringsnämnden ser positivt på programmet och delar dess ambition om att inkludera alla barn och ungdomar i kulturlivet. Exploateringsnämndens bedömning är att nämnden arbetar i enlighet med åtagandet och ställer sig positivt till att detta förtydligas i programmet

Fastighetsnämnden eftersträvar att erbjuda ändamålsenliga lokaler med professionell förvaltning till de verksamheter som hyr nämndens lokaler, oavsett om det är stadens egna kulturverksamheter eller verksamheter inom det fria kulturlivet, och är positiv till programmet i sin helhet, som sätter en riktning och mål för stadens arbete med att tillgängliggöra kultur för barn och unga.

Förskolenämnden ställer sig positiv till programmet som helhet och instämmer i vikten av barns rätt till kultur i olika former. I programmet framgår att ansvaret för genomförande av programmets mål och åtaganden involverar flera nämnder och bolag. Nämnden anser att stadsdelsnämnderna är huvudansvariga nämnder tillsammans med utbildningsnämnden för mål 1 med tillhörande åtaganden.

Idrottsnämnden ser positivt på att stadens arbete för barns rätt till kultur fortsättningsvis samlas i ett stadsövergripande styrdokument i syfte att stärka och utveckla arbetet.

Socialnämnden ser positivt på programmet men efterlyser ännu tydligare fokus på att nå barn med funktionsnedsättning.

Stadsbyggnadsnämnden ser goda möjligheter att nå intentionerna i programmet genom en planering i linje med översiktsplanen och tillämpning av integrerad barnkonsekvensanalys. För att programmet ska bli mer träffsäkert i sin ansvarsfördelning ser stadsbyggnadsnämnden att trafiknämnden bör stå med som delad huvudansvarig på målområde 3.

Trafiknämnden ser det som positivt att barn och ungas tillgänglighet till kultur stärks. Programmet lyfter kultur för, med och av barn – där av-perspektivet både inkluderar eget skapande och lek. Nämnden har också börjat att utveckla sitt arbete för att möjliggöra mer lek på stadens gator, torg och kajer. Nämnden anser att lek med fördel skulle kunna lyftas på fler ställen i programmet.

Utbildningsnämnden välkomnar och ställer sig i huvudsak positiv till det nya programmet. Programmet är ett viktigt verktyg och en vägledning för det fortsatta arbetet för att integrera kultur i undervisningen.

Bromma stadsdelsnämnd ställer sig positiv till programmet och upplever att det kan vara ett stöd i arbetet med barns rätt till kultur. Programmet tydliggör vilket ansvar respektive nämnd och bolagsstyrelse har och kan öka förståelsen för varandras uppdrag.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd välkomnar och ställer sig i huvudsak positiv till det nya programmet. Nämnden anser att det är särskilt positivt att förskolans kompensatoriska uppdrag lyfts fram och konkretiseras i programmet.

Farsta stadsdelsnämnd välkomnar förslaget till program för barns rätt till kultur och anser att de tre målen och uppdelningen i skolan, fritiden och stadsmiljön är såväl logisk som hjälpsam i det fortsatta arbetet för barns rätt till kultur.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är positiv till förslaget och särskilt till den höjda ambitionsnivån och dess stärkta barnrättsperspektiv. Synpunkter lämnas framförallt för genomförandeorganisationen samt önskemål om förtydligande kring arbetet med barnkonsekvens- och barnrättsanalyser.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har inte lämnat några synpunkter i sitt remissvar.

Järva stadsdelsnämnd anser att programmet som helhet är tydligt, välavvägt och skapar goda förutsättningar för staden att förbättra barns möjligheter att ta del av kultur.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att programmet är välskrivet och har en struktur som är lätt att följa med mål och åtaganden. Det är bra att programmet tydligt

beskriver vilka ansvarsområdet olika aktörer har i staden och hur de förväntas samverka.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd anser att programmet är innehållsrikt med tydliggöranden som underlättar förståelsen av centrala begrepp i programmet, framgångsfaktorer och ansvarsområden. Vidare anser nämnden att målområdena både är realistiska och väl valda.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd är positiv till *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* som kan bidra till en gemensam förståelse för arbetet med barns rätt till kultur. Vidare anser nämnden att det är bra att rättighetsperspektivet stärkts och att de grupper av barn och ungdomar som deltar i kulturlivet i liten utsträckning idag lyfts fram. Nämnden anser även att det är positivt att barnens egen lek lyfts fram som viktig i programmet.

Skärholmens stadsdelsnämnd ser positivt på ambitionen att öka barn och ungdomars delaktighet och inflytande samt ökad intern och extern samverkan. Nämnden vill även lyfta att det är viktigt att ta hänsyn till lokala förutsättningar i arbetet med att inkludera underrepresenterade grupper.

Södermalms stadsdelsnämnd ställer sig positiv till kulturnämndens förslag till program för barns rätt till kultur. Programmet betonar kultur som en demokratisk rättighet som ska säkerställas, och tydliggör det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser bär, utan att beröra hur arbetet ska utföras.

Stockholms Stadshus AB välkomnar *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* och ser positivt på att rättighetsperspektivet har stärkts och att fokus lagts på att nå underrepresenterade grupper. Det är även viktigt att programmet lyfter betydelsen av att stärka samverkan mellan stadens bolag och nämnder för att tillsammans verka för att nå stadens mål om barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden samt i stadsmiljön.

*Centrum för barnkulturforskning*s styrelse finner att programmet är genomtänkt, perspektivrikt, insiktsfullt och väl skrivet med tydligt definierade problemområden, mål och hur de kan uppnås.

Region Stockholm ser positivt på programmets ambitioner kopplade till barn och ungas tillgång till och deltagande i kultur. Att programmet riktas till alla stadens förvaltningar och bolag stärker dess relevans och angelägenhet samt borgar för ett samlat grepp i frågan. Som positivt vill Regionen vidare lyfta den tydliga strukturen med mål och åtaganden som kopplar till ansvarig nämnd och bolagsstyrelse.

Teatercentrum Östra framför att det är väldigt positivt att Stockholms stad beslutar om ett nytt program för barns rätt till kultur. Och att programmet tydliggör vilka orättvisor som finns. Programmet tar upp hur viktigt det är att samverka mellan olika

organisationer och förvaltningar för att kunna nå framgång med det systematiska arbetet med att tillgodose kultur till alla barn.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Tillgång till kultur är en grundläggande mänsklig rättighet och en avgörande faktor för barns utveckling, identitetsskapande och framtida delaktighet i samhället. Kultur stärker barns språkutveckling, kreativitet, självkänsla och demokratiska medvetenhet.

I dag ser vi dock en växande ojämlikhet när det gäller barns tillgång till kultur. Barns möjligheter att ta del av professionella kulturopplevelser eller att själva utöva kultur skiljer sig markant beroende på var de bor, familjens ekonomi och sociala förutsättningar. Denna utveckling förstärks ytterligare av den nuvarande statliga politiken där kulturen prioriteras ned genom minskade anslag till fria kulturskapare, kulturinstitutioner och civilsamhället. Dessa nedskärningar riskerar att slå särskilt hårt mot barn och unga – framför allt de som redan står längst ifrån kulturlivet.

Kultur ska inte vara en lyx för de få. Det är en rättighet och en avgörande del i varje barns utveckling. Genom teater, musik, dans, litteratur och konst får barn språk, självkänsla, sammanhang – men också modet att ifrågasätta och förändra. Just därför är det ett offentligt uppdrag att garantera alla barns tillgång till kultur. Därmed ligger inte ansvaret enbart på kulturnämnden – det är hela stadens uppgift. Skola, socialtjänst, fritidsverksamheter, stadsutveckling och andra områden måste tillsammans skapa en stad där kulturen är närvarande i barns vardag, i såväl klassrum som på fritidsgårdar, bibliotek och offentliga rum. Det handlar om att skapa en stad där alla barn möter kultur och får möjlighet att uttrycka sig själv.

Kulturpolitiken ska inte isoleras till ett smalt område – den måste vara en del av den breda välfärden. Att ge barn tillgång till kultur är inte en kostnad – det är en investering i framtidens demokrati, jämlikhet och mänskliga värde. Kultur är inte valfritt. Det är ett politiskt ansvar – och vi tar det på allvar.

Det är därför jag idag är stolt över att vår majoritet driver kulturpolitik som gör att Stockholms stad genom detta nya program tar ytterligare steg för att stärka alla barns rätt till kultur. I programmet formuleras tre mål som konkretiserar stadens ambitioner inom förskola, skola, fritid och stadsmiljö. Programmet syftar till att skapa en gemensam förståelse i stadens verksamheter kring barns rätt till kultur, och tydliggör det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser har. Stockholms stads egna kulturverksamheter tilldelas ett särskilt ansvar, och samverkan, delaktighet, tillgänglighet samt inkludering av underrepresenterade grupper – såsom pojkar, äldre barn och ungdomar, barn med funktionsnedsättning och barn i hushåll med låg inkomst – lyfts fram som avgörande faktorer. Programmet är brett förankrat och har tagits fram i nära dialog med berörda förvaltningar och bolag. Samtliga

remissinstanser ställer sig även mycket positiva till programmet. Nu fortsätter det viktiga uppdraget att se till att programmet får ett tydligt genomslag i praktiken, med konkreta åtgärder och resurser i hela organisationen.

Bilaga

1. Bilaga - Program för barns rätt till kultur, dnr KS 2024/1378-1.2
2. Bilaga – Barnkonsekvensanalys i arbetet med Stockholms stads program för barns rätt till kultur, dnr KS 2024/1378-1.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå föredragande borgarråds förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och få tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolar kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger. Utbildningsnämnden tar i sitt remissvar upp relevant kritik som vi instämmer i –att ordet ”lärare” inte nämns i programmet, trots deras centrala betydelse, samt det orimliga i att skolan ska ansvara för information till vårdnadshavare om kulturaktiviteter. Skolan behöver kunna fokusera sitt lärande uppdrag och ska inte läggas på fler uppgifter utanför detta.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslag majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Särskilt uttalande av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) enligt följande.

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 juni 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Linnéa Vinge (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen bifaller delvis tjänsteutlåtandet
2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter. Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor. Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i

kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte. Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Reservation av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ersätter det tidigare barnkulturprogrammet *Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga*, *Program för barn- och ungdomskultur i Stockholm* (dnr KS 328-323/201) och syftar till att ge stadens verksamheter en gemensam förståelse för arbetet kring barns rätt till kultur. Programmet utgår från tre perspektiv som överlappar och kompletterar varandra i syfte att synliggöra hur stadens insatser rörande kultur kan se ut:

- *Av-perspektivet* avser kultur som barn och unga själva tar initiativ till, uttrycker och skapar. Detta perspektiv inkluderar även leken.
- *Med-perspektivet* avser kultur som barn och unga utövar eller skapar tillsammans med vuxna
- *För-perspektivet* avser kultur som skapats av vuxna för barn och unga som publik eller besökare

Programmet fokuserar på att staden ska ge förutsättningar för barn och ungdomar att vara delaktiga och ha inflytande över sina kulturaktiviteter. Programmet synliggör skillnader som finns avseende deltagande i kulturlivet hos olika grupper. De grupper som idag är underrepresenterade och som identifieras som särskilt prioriterade är barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster, pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar samt barn och unga med funktionsnedsättning. Dessa grupper behöver särskilt uppmärksammas och därför har rättighetsperspektivet stärkts i det nya programmet.

I programmet finns tre mål som konkretiserar stadens ambition för barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden samt i stadsmiljön. Respektive målområde har konkretiserats i två åtaganden, som pekar ut ansvariga nämnder och bolagsstyrelser samt ambitionsnivån för dessa.

1. Alla barn och ungdomar upplever och skapar en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan.
2. Alla barn och ungdomar tar del av kulturupplevelser och utövar eget skapande på sin fritid.
3. Alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2024 följande.

1. Kulturnämnden godkänner förslaget till Stockholms stads program för barns rätt till kultur enligt bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Kristina Lutz m.fl. (M) och Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen ser stor potential i att fortsätta utveckla arbetet med barns rätt till kultur med utgångspunkt i det föreslagna programmet. Programmet ska ge stadens verksamheter en gemensam förståelse för arbetet med barns rätt till kultur samt tydliggöra det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser har inom programmets verksamhetsområden. Samverkan, barn och ungdomars delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande av utbud, verksamheter och platser är viktiga framgångsfaktorer för barns rätt till kultur.

Det föreslagna programmet riktar sig till alla barn men genomsyras av en medvetenhet om att Stockholms stad behöver bli bättre på att inkludera underrepresenterade grupper. Det finns grupper av barn och ungdomar som deltar i kulturlivet i liten utsträckning idag. Därför har rättighetsperspektivet stärkts i det program som nu föreslås. De ojämlika förhållandena, barn och ungdomars förändrade kulturvanor samt möjlighet till inflytande har varit vägledande när programmet har utformats.

Stadens egna kulturverksamheter får ett större ansvar. Alla barn och ungdomar som växer upp i Stockholm ska under sin skoltid få möjlighet att besöka Kulturhuset Stadsteatern, Liljevalchs konsthall, Medeltidsmuseet och Stadsmuseet. Kulturskolan och Stockholms stadsbibliotek ska nå underrepresenterade grupper i högre utsträckning.

Programmet strävar efter att vara konkret och tydligt i målformuleringar och åtaganden, men ger samtidigt förvaltningar och bolag utrymme att arbeta med barns rätt till kultur utifrån sina behov och förutsättningar. Programmet har utformats i nära samarbete och dialog med berörda förvaltningar och bolag, och har därmed en bred förankring inom staden.

Vilka omfattas av programmet? Barns rätt till kultur är ett gemensamt ansvar som omfattar många verksamheter inom Stockholms stad. Programmet styr över kommunala verksamheter och insatser, och berör primärt förskolenämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Kulturhuset Stadsteatern AB, SISAB samt stadens bostadsbolag. Programmet ska vara vägledande i Stockholms stads samverkan med det fria kulturlivet, andra kulturverksamheter, civilsamhället, fristående förskolor och skolor, universitet, högskolor, myndigheter och näringsliv.

Programmets mål Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar, oavsett förutsättningar, goda möjligheter att upptäcka, uppleva och

skapa många olika sorters kulturuttryck. Programmet har tre mål som konkretiserar stadens ambition för barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden samt i stadsmiljön. Till varje mål finns åtaganden som förtydligar hur målet ska uppnås samt vilka nämnder och bolagsstyrelser som är ansvariga.

Mål 1. Alla barn och ungdomar upplever och skapar en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan. Efter avslutad skolgång ska alla unga stockholmare ha med sig en rik palett av olika konstnärliga uttrycksformer, både i form av upplevelser och olika estetiska uttryck för att själv kunna uttrycka sig.

Åtagande 1.1. Förskolor och skolor säkerställer att barn och elever får möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturaktörer under varje skolår.

Åtagande 1.2. Stadens egna kulturverksamheter är attraktiva och självklara besöksmål för förskolor och skolor i staden.

Mål 2. Alla barn och ungdomar tar del av kulturupplevelser och utövar eget skapande på sin fritid. Stadens egna verksamheter ska samverka för att erbjuda ett brett utbud av kulturupplevelser och eget skapande.

Åtagande 2.1. Stadens fritidsverksamheter⁴ erbjuder en mångfald av kulturaktiviteter som en integrerad del av verksamheten.

Åtagande 2.2. Kulturskolan Stockholm och Stockholms stadsbibliotek når underrepresenterade grupper i högre utsträckning.

Mål 3. Alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö. Barns rätt till kultur ska vara en central del när Stockholm utvecklas och växer. Barn ska självständigt kunna ta sig till en kulturplats, såsom ett bibliotek eller en kulturskola, och ha möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i stadens offentliga miljöer.

Åtagande 3.1. Stadsutvecklingen säkerställer att det finns platser i alla delar av staden där barn kan uppleva kultur och utöva eget skapande.

Åtagande 3.1. Stadens offentliga miljöer är tillgängliga arenor för kultur för, med och av barn och ungdomar. Framgångsfaktorer Programmet identifierar tre framgångsfaktorer för barns rätt till kultur. De ska genomsyra arbetet i stadens nämnder och bolagsstyrelser på samtliga beslutsnivåer.

1.Samverkan

Samverkan mellan stadens förvaltningar och bolag samt med externa aktörer är av största vikt för att nå ut brett och sammanhållet till målgruppen, för att ta tillvara olika perspektiv och kompetenser och för att använda stadens resurser på ett effektivt sätt. Samverkan ska utgå från barns och ungdomars olika intressen, behov och förutsättningar. Samverkan ska ha barnets bästa i centrum.

2. Delaktighet och inflytande

Stadens verksamheter ska efterfråga barns och ungdomars åsikter, ge barn och ungdomar förutsättningar att komma till tals och kunna påverka och bidra till kulturutbudet. Verksamheterna ska ha förmåga att fånga upp och stötta det som barn och ungdomar är intresserade av. Delaktighet och inflytande är en förutsättning för att staden ska kunna erbjuda ett relevant utbud av kultur – för, med och av barn och ungdomar.

3. Tillgängliggörande

Kulturupplevelser och möjlighet till eget skapande ska vara tillgängliga för alla barn oavsett kön, ålder, funktionsförmåga och bakgrund. Likvärdiga möjligheter kräver olika typer av insatser i olika verksamheter och för olika grupper av barn.

En jämlik tillgång till kultur i alla dess former och uttryck kräver att barns och ungdomars skilda förutsättningar uppmärksammas och synliggörs. Staden behöver tillgängliggöra och sprida kännedom om sitt samlade kulturutbud. Med träffsäkra kommunikationsinsatser kan staden koppla ihop barn och ungdomar med den kulturverksamhet som finns i närområdet och i staden i stort.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, ABF Stockholm, Assitej, Biennal för barn och unga (Bibu), centrum för barnkulturforskning, Cirkuscentrum, Danscentrum Stockholm, Folkuniversitetet Stockholm, Friskolornas riksförbund, Författarcentrum öst, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, konstnärscentrum, Medborgarskolan Stockholm, Musikcentrum Öst, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Region Stockhoms kulturförvaltning, Sensus studieförbund, Skolverket, Studieförbundet Stockholm Gotland, Studieförbundet Bilda, Studieförbundet Vuxenskolan, och teatercentrum.

ABF Stockholm, Assitej, Bibu, Danscentrum Stockholm, Folkuniversitetet Stockholm, Friskolornas riksförbund, Författarcentrum öst, Konstnärscentrum, Medborgarskolan Stockholm, Musikcentrum Öst, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Sensus studieförbund, Skolverket, Studieförbundet Stockholm Gotland, Studieförbundet Bilda och Studieförbundet Vuxenskolan har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	13
Exploateringsnämnden.....	14
Fastighetsnämnden.....	15
Förskolenämnden.....	16
Idrottsnämnden	17
Socialnämnden.....	18
Stadsbyggnadsnämnden.....	19
Trafiknämnden	20
Utbildningsnämnden.....	21
Bromma stadsdelsnämnd.....	22
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	23
Farsta stadsdelsnämnd	25
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.....	27
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	28
Järva stadsdelsnämnd	28
Kungsholmens stadsdelsnämnd	30
Norra innerstadens stadsdelsnämnd	30
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	31
Skärholmens stadsdelsnämnd	32
Södermalms stadsdelsnämnd.....	34
Stockholms Stadshus AB.....	35
Centrum för barnkulturforskning.....	37
Region Stockholm	37
Teatercentrum Östra	38
Reservationer m.m.	40

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens arbete med barns rätt till kultur är betydelsefullt för att nå kommunfullmäktiges mål *1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika*

uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid samt mål 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Stadsledningskontoret anser att Stockholms stads program för barns rätt till kultur är väl genomarbetat och ett viktigt verktyg i arbetet för att ge alla barn och unga en likvärdig tillgång till kulturupplevelser. Att stadens arbete för barns rätt till kultur samlas i ett stadsövergripande styrdokument anses särskilt positivt då det bedöms skapa goda förutsättningar för stadens nämnder och bolagsstyrelser att förbättra barns möjligheter att ta del av kultur.

Tillgången till kultur och deltagande i kulturlivet ser olika ut för stadens barn och unga. Stadsledningskontoret anser det därför vara särskilt positivt att programmet syftar till att säkerställa alla barns och ungdomars möjlighet att ta del av kultur oavsett bakgrund, funktionsnivå eller socioekonomi. Stadsledningskontoret anser vidare att indelningen i perspektiven kultur av, med och för barn bidrar till en tydlighet och utgör en god grund för arbetet med att säkerställa att alla dessa perspektiv finns med i det fortsatta arbetet. Stadsledningskontoret delar bilden av att de tre framgångsfaktorerna samverkan, delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande är särskilt viktiga för att säkerställa barns rätt till kultur. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att Stockholms stads program för barns rätt till kultur godkänns i enlighet med bilaga 1 samt med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande av André Nilsson (L), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Programmet definierar mål som konkretiserar stadens ambition kring barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden och i den nära stadsmiljön.

Exploateringskontoret berörs framförallt av mål nr 3: ”Alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö.”, i synnerhet åtagandet ”Stadsutvecklingen säkerställer att det finns platser i alla delar av staden där barn kan uppleva kultur och utöva eget skapande.”

Exploateringskontorets bedömning är att nämnden arbetar i enlighet med åtagandet och ställer sig positivt till att detta förtydligas i programmet. Tillsammans med stadsbyggnadskontoret verkar nämnden för att tillse att det finns kvalitativa offentliga platser i tillräcklig omfattning för att erbjuda plats för lek, möten, skapande och kulturutövande.

Exploateringskontoret bedömer att programmet genom målbeskrivningar förtydligar stadens vilja inom området på ett sätt som kan bidra till att väl avvägda prioriteringar görs inom exploateringsprojekten under stadsutvecklingsprocessen.

Exploateringskontoret ser således positivt på programmet och dess ambition om att inkludera alla barn och ungdomar i kulturlivet.

Exploateringshandboken som är exploateringskontorets kvalitetssystem för arbete i exploateringsprojekt anger att staden i ett tidigt skede ska uppmärksamma behovet av eventuella strategiska utredningar och här beaktas allmänna friytor. Vid behov görs friyteanalyser för att fastställa tillgång och behov. I styrdokumentet ”Grönare Stockholm Riktlinjer för planering och förvaltning av stadens parker och naturområden” uttrycks att parker och grönområden ska vara en självklar del av stadsutvecklingen och här anges vad som anses vara god standard avseende kvalitet och innehåll samt vad som avses med god tillgång avseende yta och avstånd.

Arbetsättet med socialt värdeskapande analys (SVA) tillämpas också i stadsutvecklingsprojekten. Verktöget bidrar till att generera konkreta mål som tillför, förstärker eller säkerställer sociala värden i stadens projekt och här räknas möjligheten till kulturupplevelser och kulturutövande in. Som ett stöd i arbetet bedrivs, när det anses lämpligt, även riktade dialoger med barn och ungdomar.

För att även barn och ungdomar med funktionsnedsättningar ska kunna ta del av kultur i offentlig miljö är det viktigt att tillse att tillgängligheten är god. I stadens styrdokument ”Stockholm – En stad för alla”, finns tydliga krav som i vissa fall innebär skärpningar från krav som annars ställs i Boverkets byggregler (BBR) och Boverkets föreskrifter om tillgänglighet på allmänna platser (ALM).

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Hansi Karppinen (L) och Frank Hojem (C), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret är ansvarigt för stadens måluppfyllelse av programmet, särskilt på mål 3 som berör stadsmiljö, lokaler och offentliga platser.

Programmet berör både barn och ungas egna skapande av kultur såväl som deras tillgång till att ta del av professionellt producerade kulturupplevelser. Kontoret äger och förvaltar ett antal lokaler som används för kulturverksamhet, både stadens egna verksamheter i form av Kulturskolan och bibliotek och även lokaler som används av

det fria kulturlivet som muséer, teatrar, scener, ateljéer och andra lokaler för föreningsverksamhet med inslag av kultur.

I kontorets bestånd finns flertalet stora kända kulturinstitutioner som Kulturhuset med Stadsteatern, Orienteatern, Oscarsteatern, Medborgarhuset med bibliotek, Stadsbiblioteket, Stadsmuseet, Börshuset med Nobelmuseet med flera. Med ateljéerna förvaltar kontoret även lokaler som är konstnärers arbetsplatser, kontoret har även ett fåtal lokaler som används för inspelning eller repetition av musik. Kontoret förvaltar även majoriteten av stadens parkleksbyggnader, och parklekarna är en verksamhet som lyfts som aktuell för att samarbeta med kulturaktörer och på så sätt tillgängliggöra kultur för barn och ungdomar.

Kontoret eftersträvar att erbjuda ändamålsenliga lokaler med professionell förvaltning till de verksamheter som hyr kontorets lokaler, oavsett om det är stadens egna verksamheter eller verksamheter inom det fria kulturlivet.

Fastighetskontoret är positivt till programmet i sin helhet som sätter en riktning och mål för stadens arbete med att tillgängliggöra kultur för barn och unga.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Åsa Nilsson Söderström (L) och Sophia Granswed Baat m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förskoleförvaltningen ställer sig positiva till programmet som helhet och instämmer om vikten av barns rätt till kultur i olika former.

Förvaltningen har medverkat i framtagandet av programmet genom en arbetsgrupp med fokus på barn i 0–5 år.

I Stockholms stad är Kulan ett viktigt verktyg som erbjuder en mängd olika kulturella aktiviteter och föreställningar till subventionerat pris. Förvaltningen vill särskilt betona vikten av att även öppna fritidsverksamheter som till exempel öppen förskola och parklekar kan nyttja det kulturutbud som Kulan erbjuder.

Stadsdelsnämnderna är ansvariga för förskolan och har utifrån det ansvaret för att säkerställa barns möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturaktörer. Förvaltningen menar därför att även stadsdelsnämnderna

är huvudansvariga nämnder tillsammans med utbildningsnämnden avseende åtaganden tillhörande mål 1.

Stärkt samverkan är en framgångsfaktor och lyfts särskilt fram i programmet. I det har förskolenämnden en central roll att bidra med stadsövergripande samordning och stöd vid gemensamma satsningar.

Förskoleförvaltningen ställer sig positiva till programmet som helhet och instämmer om vikten av barns rätt till kultur i olika former.

Förvaltningen har medverkat i framtagandet av programmet genom en arbetsgrupp med fokus på barn i 0–5 år.

I Stockholms stad är Kulan ett viktigt verktyg som erbjuder en mängd olika kulturella aktiviteter och föreställningar till subventionerat pris. Förvaltningen vill särskilt betona vikten av att även öppna fritidsverksamheter som till exempel öppen förskola och parklekar kan nyttja det kulturutbud som Kulan erbjuder.

Stadsdelsnämnderna är ansvariga för förskolan och har utifrån det ansvaret för att säkerställa barns möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturaktörer. Förvaltningen menar därför att även stadsdelsnämnderna är huvudansvariga nämnder tillsammans med utbildningsnämnden avseende åtaganden tillhörande mål 1.

Stärkt samverkan är en framgångsfaktor och lyfts särskilt fram i programmet. I det har förskolenämnden en central roll att bidra med stadsövergripande samordning och stöd vid gemensamma satsningar.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Idrottsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Reservation av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsförvaltningen ser positivt på att stadens arbete för barns rätt till kultur fortsättningsvis samlas i ett stadsövergripande styrdokument i syfte att stärka och utveckla arbetet.

Förvaltningen ser särskilt positivt på att programmet lyfter vikten av att inkludera underrepresenterade grupper. Förvaltningen anser att det är viktigt att inkludera alla nämnda grupper men vill särskilt lyfta barn och ungdomar med funktionsnedsättning som ofta kommer i kläm och inte passar in.

Idrottsförvaltningen samordnar det stadsövergripande nätverket Fritid för alla vars uppdrag är att erbjuda barn och unga, 7-25 år, en aktiv fritid. Inom uppdraget definieras fritid som idrott-, kultur- och fritidsgårdsaktivitet. Programmet styrker förvaltningens uppdrag och kommer vara till gagn för nätverkets utvecklingsarbete.

Programmet förtydligar vilka nämnder som är huvudansvariga och det anser förvaltningen är mycket bra.

Det är ett väl genomarbetat program där barnperspektivet går som en röd tråd genom hela programmet. Förvaltningen anser att programmet därmed har stor potential att stärka stadens utvecklingsarbete gällande barns rätt till kultur.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar remissen.

Reservation av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Andrea Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att kulturförvaltningen har tagit fram ett väl genomarbetat och viktigt program om barns rätt till kultur. Förvaltningen ställer sig särskilt positiv till att kulturförvaltningen framhåller att programmet bland annat syftar till att säkerställa alla barns och ungdomars möjlighet att ta del av kultur oavsett bakgrund, funktionsnivå eller vilken socioekonomisk grupp de tillhör. Detta bland annat genom att belysa förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag för de som inte får stödet hemifrån att utöva och uppleva kultur. I programmet lyfts att staden behöver genomföra målgruppsanpassade kommunikationsinsatser i fler kanaler för att nå de vårdnadshavare vars barn inte kommer till de aktiviteter som stadens verksamheter erbjuder. Detta ser förvaltningen som mycket viktigt och angeläget. Kulturutövande som fritidsintressen kan vara en skyddande faktor för barn som lever i utsatthet och som riskerar ohälsa eller normbrytande beteenden.

I programmet nämns att ”en jämlik tillgång till kultur i alla dess former och uttryck kräver att barns och ungdomars skilda förutsättningar uppmärksammas och synliggörs.” Detta ser förvaltningen positivt på och vill särskilt lyfta fram stadens fyra fokusområden Järva, Hagsätra-Rågsved, Skärholmen och Farsta som extra viktiga att prioritera för en jämlik möjlighet till kultur för alla barn och unga.

Något som förvaltningen dock vill framhålla är att det vore önskvärt att tydligare synliggöra behoven hos barn och unga med funktionsnedsättning i programmet. Detta genom att exempelvis inte endast nämna vad som står i förskolans, grundskolans och

gymnasieskolans läroplaner gällande kultur utan även lyfta fram läroplanen för den anpassade skolan och anpassade gymnasieskolan.

Ett åtagande i programmet är att ”Kulturskolan Stockholm och Stockholms stadsbibliotek når underrepresenterade grupper i högre utsträckning.” Förvaltningen stödjer att detta lyfts fram som ett åtagande. Förvaltningen vill lyfta att det utöver att särskilt nämna pojkar samt barn och ungdomar i socioekonomiskt eftersatta områden vore önskvärt att även lyfta fram barn och unga med funktionsnedsättning som en grupp att satsa extra på att nå.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 mars 2025 följande. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret ser goda möjligheter att nå intentionerna i programmet genom en planering i linje med översiktsplanen och tillämpning av integrerad barnkonsekvensanalys.

Stadsbyggnadskontorets planering utgår från översiktsplanen, med ett uttalat mål om att skapa en fysiskt och socialt sammanhängande stad med god offentlig miljö.

Stadsbyggnadskontoret arbetar med barnrättsperspektivet integrerat genom hela planprocessen och i hela staden. Inom ramen för detaljplanprocessen bedöms om den förändrade markanvändningen påverkar barn inom och i närheten av planområdet. Som stöd för bedömningen finns GIS-analyser och kartor som strategi- och utvecklingsenheten tillhandahåller. Bland annat studeras om möjligheter att nå målpunkter så som skola/förskola, lek-, kultur- eller aktivitetsplatser, park- och naturområden med mera förändras.

I samband med samråd och granskning redovisas om planen påverkar barns generella levnadsvillkor, och i så fall på vilket sätt. Om planen medför större konsekvenser för barn genomförs dialog eller särskild informationsinsamling.

Stadsbyggnadsnämnden föreslås i remissen stå som huvudansvarig för mål 3 som handlar om att alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö. Åtaganden inom målområdet omfattar dels att stadsutvecklingen säkerställer att det finns platser i alla delar av staden där barn kan uppleva kultur och utöva eget skapande samt att stadens offentliga miljöer är tillgängliga arenor för kultur för, med och av barn och ungdomar.

För att nå målen lyfts att det krävs en samverkan mellan förvaltningar och bolag, vilket kontoret instämmer i. Men för att programmet ska bli mer träffsäkert i sin ansvarsfördelning ser stadsbyggnadskontoret att trafiknämnden bör stå med som

delad huvudansvarig på målområde 3. Det är framförallt trafiknämnden som är ansvarig för stadens offentliga platser och utveckling och upprustning, samt användning av dem.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Dennis Wedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Sara Svanström (L), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret anser att det är viktigt att i högre grad planera stadens offentliga rum för barn och att möjliggöra kultur är en viktig del, som också bidrar till en tryggare och mer attraktiv stad.

Kontoret har en viktig del i att understödja att barn självständigt ska kunna ta sig till en kulturplats. Det pågår därför stora satsningar på hållbara transporter utifrån framkomlighetsstrategin som också skapar en säkrare trafikmiljö för barn.

Det är bra att programmet lyfter fram vikten att kultur i barnens närmiljö då det ökar möjligheterna att barn ska kunna gå och cykla dit.

Trafikkontoret ser det som positivt att barn och ungas tillgänglighet till kultur stärks. Programmet lyfter kultur för, med och av barn – där av-perspektivet både inkluderar eget skapande och lek. Kontoret har utvecklat sitt eget arbete med att möjliggöra kultur sista året och kommer se över hur det kan utvecklas ytterligare när kontoret arbetar med aktivering och platsutveckling. Kontoret har också börjat att utveckla sitt arbete för att möjliggöra mer lek på stadens gator och torg. Kontoret anser att lek med fördel skulle kunna lyftas på fler ställen i programmet.

Inom Levande Stockholm och i arbetet med attraktiva kajer har det under senare år genomförts ett flertal projekt som bidrar till att barn och unga får vara med och forma det offentliga rummet med konst och kultur. Arbetet har bidragit till att barn och unga får skapa konst som pryder stadens torg och utsmycka gångtunnlar. I kajprojekten har trafikkontoret arbetat särskilt med att skapa förutsättningar att inkludera unga i planeringsprocessen. De ska kunna ta plats i det offentliga rummet och växa i sin roll som kulturutövare.

Kontoret har idag redan upparbetade former för samverkan med bland annat kulturförvaltningen, Kulturhuset Stadsteatern och stadsdelarna, men bedömer att detta styrdokument kan bidra till att utveckla de stadsinterna samverkansformerna ytterligare.

Kontoret ser det som positivt att programmet lyfter att barn och ungdomars rätt till kultur ska spela en viktig roll för platssamverkan i stadsdelarna. Det är en ny fråga i detta sammanhang och kontoret anser att det vore värdefullt om stadsdelarna får centralt stöd och ett forum för erfarenhetsutbyten för att säkerställa en god och likvärdig tillgång över hela staden.

Kontoret anser också att det är bra att programmet lyfter vikten av att tillgängliggöra torg och parker för barn och ungas eget skapande. Det finns tidiga tankar om att i flera torg- och parkupprustningar tillföra olika typer kulturella inslag, exempelvis evenemangsytor eller kulturscener i samverkan med Kulturskolan. Som ett led i detta arbete kommer ett projekt att påbörjas i Husby i närtid. Programmet bidrar till att stärka detta nya arbetssätt.

Slutligen kommer trafikkontoret, som anges i programmet, precisera aktiviteter för att uppnå målet i kommande års verksamhetsplanering.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Linnea Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen välkomnar och ställer sig i huvudsak positiv till det nya programmet för Barns rätt till kultur.

Det tydliga fokuset på barn och ungdomars delaktighet och egna skapande är ett perspektiv som utbildningsförvaltningen delar. Programmets struktur, med tre övergripande målområden, samt sex konkreta åtaganden, är tydlig och lätt för skolpersonal att anamma.

Eftersom programmet utöver målen och åtagandena är relativt omfattande så vore det önskvärt att ett mer kortfattat kommunikationsmaterial tas fram i samband med lanseringen för att ytterligare underlätta för skolor att fokusera på det rent konkreta och framtidsytande arbetet som beskrivs i dessa delar.

Programmet definierar inledningsvis vilka delar som avses inom begreppet ”kultur” i programmet. Bland annat lyfts kulturarv inom bibliotek och arkiv som områden som faller inom definitionen. När stadens egna verksamheter lyfts fram i åtagande 1.2 så nämns dock inte exempelvis Stockholms Stadsarkiv eller stadens folkbibliotek som viktiga institutioner att kunna besöka, vilket vore logiskt och önskvärt.

I programmet synliggörs ett flertal exempel på citat ur läroplansskrivningar som är relevanta för förskolornas och skolornas arbete med kultur och eget skapande. Dock behöver det citat som berör gymnasieskolan ses över eftersom det hämtas från Gy11, en läroplan som kommer att ha ersatts av Gy25 innan programmet träder i kraft.

I det åtagande som fokuserar på hur skolor och förskolor säkerställer barn och elevers möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande så vore det önskvärt att lärarkårens kompetens inom området lyfts fram. Många gymnasieskolor har estetiska program och skolan har i sitt dagliga arbete en omfattande verksamhet inom estetiska ämnen, skapande och kultur. Den viktiga yrkeskategorin ”lärare” nämns inte i dokumentet vilket kan jämföras med beskrivningen av Kulturskolans verksamhet där beskrivningen fokuserar på ett ”skapande tillsammans med utbildade pedagoger”.

I det avslutande avsnittet som handlar om tillgängliggörande fastställs att skolan har ett ansvar att förmedla information om stadens kulturutbud även till vårdnadshavare. Det är ett viktigt perspektiv men utbildningsförvaltningen vill betona att det huvudsakliga utbildningsuppdraget berör elever och att samverkan och information till vårdnadshavare främst rör skolans verksamhet och inte det mer generella kulturutbudet i staden.

Utbildningsförvaltningen arbetar idag i samverkan med kulturförvaltningen kring samnyttjande av skolans lokaler med bland annat kulturlivet och i synnerhet med kulturskolan. Detta är ett arbete som syftar till att öka elevernas tillgång till kulturellt skapande och som kommer fortsätta.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende program för barns rätt till kultur.

Särskilt uttalande av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till programmet och upplever att det kan vara ett stöd i arbetet med barns rätt till kultur. Programmet består av tre mål och till varje mål finns åtaganden som förtydligar hur målet ska uppnås samt vilka nämnder och bolagsstyrelser som är ansvariga. Denna struktur ger möjlighet till att öka förståelsen för de olika verksamheternas uppdrag och i sin tur kan det underlätta samverkan mellan nämnderna och bolagsstyrelserna.

Förskolenämnden och utbildningsnämnden står angivna som huvudansvariga för mål 1 – Alla barn och ungdomar upplever och skapar en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan. Stadsdelsnämnderna bör stå som huvudansvariga då förskolenämnden inte har någon egen drift av förskoleverksamhet utan har ett stödjande och samordnande ansvar.

Under mål 2 – Alla barn och ungdomar tar del av kulturupplevelser och utövar eget skapande på sin fritid - nämns parklekar som exempel på verksamhet där barn och ungdomar kan mötas på sin fritid. Förvaltningen föreslår att även parkleken har möjlighet att engagera professionella kulturutövare via Kulana för att kunna stärka arbetet med kultur inom denna verksamhet. På detta sätt skulle kulturen allmänt synliggöras då parkleken är en del av det offentliga rummet och förståelsen kring kulturens roll i det trygghetsskapande arbetet skulle stärkas.

Den barnkonsekvensanalys som är framtagen som underlag till framtagande av programmet är välarbetad och lyfter fram viktiga faktorer för ökad jämlikhet och jämställhet. Förvaltningen tycker att rättighetsperspektivet är synligt som en röd tråd genom hela programmet vilken kan öka medvetenheten kring att inkluderas underrepresenterade grupper.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar det nya programmet för barns rätt till kultur. Förvaltningen tycker det är positivt att det finns ett särskilt program som stärker stadens arbete med att säkerställa att kulturen är en del av alla barns och ungdomars liv. Programmets

formuleringar och mål är konkreta och kan fungera som ett stöd för att ge alla barn och unga möjlighet att upptäcka och skapa kultur.

Förvaltningen instämmer med programmets syn på förskolans viktiga roll för att ge alla barn möjlighet att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck samt lära känna Stockholms kulturliv. Förvaltningen anser att det är särskilt positivt att förskolans kompensatoriska uppdrag lyfts fram och konkretiseras i programmet. Programmets mål är samstämmiga med förskolans läroplan.

De öppna verksamheterna såsom öppen förskola, parklekar och fritidsgårdar är viktiga för att barn och unga ska få möjlighet att ta del av och skapa egen kultur på sin fritid. Förvaltningen anser att även de öppna verksamheterna har ett kompensatoriskt uppdrag, likt förskola och skola, med att erbjuda de barn och unga som inte har förutsättningar för att ta del av kultur på sin fritid.

Programmet lyfter ett flertal gånger att torg, parker och naturområden ska utformas och tillgängliggöras så att barn och unga ska kunna ta del av kultur och möjlighet till eget skapande. Programmet tar upp att det bara behöver finnas tillräckliga ytor för bostadsnära parker, torg och naturområden i staden för att möjliggöra ”kulturskapande lek och spontana uttryck”. Förvaltningen tycker att det vore bra om programmet var mer konkret och lyfte exempel på hur parker/grönområden kan utformas för att främja möjligheterna för barn och unga att ta del av kultur samt utöva olika aktiviteter inom kulturområdet.

Under det tredje målet lyfts att kultur- och fritidsaktiviteter blir mer lättillgängliga för barn och unga genom stadsutvecklingen som gör det mer naturligt för invånare att röra sig till fots eller på cykel. Förvaltningen önskar att programmet hade lyft att utbyggnaden av kollektivtrafiken i detta anseende också är viktigt eftersom barn och ungdomar kan röra sig självständigt i kollektivtrafiken. Om det är enkelt att ta sig till stadens centrala delar ökar möjligheterna att ta del av kultur och själv utöva kreativa aktiviteter inom området.

Jämställdhetsanalys

Enligt skolenkäten från 2024 uppger 57 procent av de barn och unga i stadsdelsområdet som svarat att de deltar i kulturaktiviteter på fritiden. Av dessa är 59 procent flickor och 54 procent pojkar. Andra forskningsrapporter såsom En väv av vanor – En kunskapsöversikt av barn och ungas kulturvanor (2023) av Region Stockholm samt Kulturskolan i siffror (2024) av Kulturrådet visar på att flickor är mer kulturaktiva än pojkar. Pojkar är däremot mer aktiva inom idrotts- och föreningsliv i jämförelse med flickor. Detta kan vara en bidragande orsak till att pojkar deltar mindre i kulturaktiviteter.

Barnrättsperspektiv

Alla barn har enligt barnkonventionens artikel 31 rätt till lek, vila och fritid. Programmet lyfter att alla barn ska ha rätt till kultur, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, bakgrund, vart i Stockholm barnet bor och vårdnadshavarnas

ekonomiska situation. Socioekonomiska faktorer har dock en påverkan i vilken utsträckning barn och unga tar del av kultur. Exempelvis visar rapporten En väv av vanor – En kunskapsöversikt av barn och ungas kulturvanor (2023) att barn till föräldrar med en högre utbildningsbakgrund tenderar att uppleva mer kultur än barn som har föräldrar med en lägre utbildningsbakgrund. Förvaltningen tycker att det är särskilt viktigt att exempelvis förskola, skola, öppen förskola och öppna fritidsverksamheter strävar efter att nå ut med olika former av kulturuttryck till de barn och unga som inte har kultur som en del av sitt dagliga liv.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss av förslag till Stockholms stads program för barns rätt till kultur.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Leif Söderström och Roine Löfman (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Rikard Werge (L) Olof Peterson m.fl. (M) och Olle Eriksson (C), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslaget till program för barns rätt till kultur och tycker att de tre målen och uppdelningen i skolan, fritiden och stadsmiljön är såväl logisk som hjälpsam i det fortsatta arbetet för barns rätt till kultur. Förvaltningen arbetar med alla dessa tre perspektiv.

Förvaltningens kultursekreterare är, i samverkan med berörda verksamheter, en garant för att uppfylla såväl åtagande 1.1 att säkerställa att barn i förskolan får möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturaktörer under varje år som åtagande 2.1 att stadens fritidsverksamheter erbjuder en mångfald av kulturaktiviteter som en integrerad del av verksamheten. När det gäller arbetet med åtagande 3.2 att stadens offentliga miljöer är tillgängliga arenor för kultur för, med och av barn och ungdomar arbetar förvaltningen exempelvis med detta inom ramen för utvecklingen av blivande hästhagsparken, där en konstpedagog tillsammans med en fokusgrupp på cirka 10 barn under året kommer arbeta med att skapa något bestående på platsen. Projektet kan exempelvis resultera i en lekskulptur, en mosaikmur eller ett konstverk som placeras i den planerade parken.

Förvaltningen tycker vidare att indelningen i perspektiven kultur för, av och med bidrar med en tydlighet och utgör en bra grund för arbetet med att säkerställa att alla dessa finns med i nämndens fortsatta arbete. Förvaltningen vill också framhålla att den delar bilden av att de tre framgångsfaktorerna samverkan, delaktighet och

inflytande samt tillgängliggörande är särskilt viktiga för att lyckas med arbetet att säkerställa barns rätt till kultur.

I slutet av programmet nämns att det är särskilt angeläget att samverka kring gemensamma insatser i socioekonomiskt svagare områden i staden samt för att nå underrepresenterade grupper. Ett av de prioriterade områden som förvaltningen särskilt lyfter fram inom ramen för arbetet med stadens fokusområden är Fagersjö. Fagersjö sticker ut när det gäller socioekonomiska faktorer vilket motiverar att ett särskilt fokus behöver läggas på det området. Det handlar bland annat om att öka skolresultaten och säkerställa att fler kommer ut i arbete. Den analys som nämnden gjort tillsammans med flera facknämnder och bolag visar att föreningslivet är svagt i Fagersjö och att det idag är brist på naturliga mötesplatser som är viktiga för att bygga en kollektiv förmåga lokalt. Här skulle förvaltningen gärna se en utökad samverkan med kulturnämnden för att, i enlighet med intentionerna i föreliggande program, förbättra förutsättningarna för underrepresenterade grupper att ta del av kultur.

I programmets sista del nämns att programmet ska implementeras av stadens berörda nämnder och bolagsstyrelser genom att dessa tar fram verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt för att nå programmets mål och att nämnder och bolagsstyrelser i sin ordinarie verksamhetsplanering ska precisera vilka aktiviteter de behöver genomföra utifrån programmets mål för att nå stadens mål och hur de ska samverka inom staden samt med andra aktörer.

Förvaltningen vill i samband med detta understryka vikten av att inte bygga upp något parallellt system för uppföljning utan att uppföljningen bör ske inom ramen för det av kommunfullmäktige beslutade verksamhetsområdesmålet som styr mot stockholmarnas tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv. Utöver detta program pågår just nu arbetet med att ta fram stadsgemensamma handlingsplaner för alla de områden som finns med i stadens Program för mänskliga rättigheter. Förvaltningen ser en risk till otydlig styrning ifall samtliga handlingsplaner innehåller krav på nämnderna att ta fram egna mål inom respektive område. Förvaltningen förespråkar ett mer generellt mål om mänskliga rättigheter som pekar ut stadens ambitioner inom området och överlåter till nämnderna själva att prioritera insatser utifrån verksamhetens behov och målgrupper.

Ett bra exempel som förvaltningen ser är den styrning som Stockholms stad har inom ramen för Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029. Där finns tydliga målsättningar för hela staden, prioriteringar och fokusområden och där varje nämnd löpande behöver rapportera kring hur verksamheterna arbetar med målen i programmet samt har tillgång till ett stödmaterial med indikatorer och aktiviteter som verksamheterna kan använda. Verksamheterna behöver dock inte explicit formulera enskilda mål kring detta område. Istället kan nämnderna och verksamheterna välja aktiviteter och indikatorer som känns rimliga och lämpliga för respektive verksamhet. Förvaltningen bedömer att det ger bättre förutsättningar för att staden ska nå de målsättningar som finns såväl

inom programmet för barns rätt till kultur som i programmet för mänskliga rättigheter. Förvaltningen skulle däremot gärna se en utveckling av indikatorerna, som finns kopplat till det av kommunfullmäktige beslutade verksamhetsområdesmålet som styr mot stockholmarnas tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv, där rådighetsförhållandena tydliggörs. Förvaltningen upplever idag att många av indikatorerna är beroende av insatser från ett flertal nämnder vilket gör det komplext att analysera utfallet samt inte lika effektiva i sin styrning.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur bedöms kunna bidra positivt till att stärka stadens arbete med mänskliga rättigheter. Det bedöms även kunna bidra till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Arbetet med det föreslagna programmet bedöms inte innebära några miljö- eller klimatkonsekvenser.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Runar Finnman (SD), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget och särskilt till den höjda ambitionsnivån och dess stärkta barnrättsperspektiv. De synpunkter och förslag förvaltningen önskar framföra är följande:

Implementeringen av Barns rätt till kultur kommer i och med den höjda ambitionsnivån att kräva en utökad och löpande samverkan mellan nämnder och bolag. Genomförandeorganisationen kommer därför att vara avgörande för en god måluppfyllelse där nya former för utbyte, lärande och genomförande behövs inom samtliga målområden. Förvaltningen ser särskilt att ekonomiska förutsättningar för tvärsamverkan som viktig. Ett gott exempel är det pågående projektet Meningsfull fritid, i samverkan med Utbildningsförvaltningen, där konstpedagoger från fritidsverksamheten Liljeholmshuset besöker fritidsklubbar för att nå underrepresenterade grupper.

Under åtagande 1.1 framgår att alla barn ska få möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturutövare under varje år. Förvaltningen anser att större förståelse för förskolans allra yngsta barn behövs. För en ettåring kan det vara en stor omställning bara att börja förskola. Då behöver trygghet och en kvalitativ omsorg vara prioriterat för att barnet ska kunna ta del av utbildningen på ett bra sätt. Det bör därmed finnas utrymme i texten så att de förskollärare som arbetar med de yngsta barnen ska ha mandat att anpassa utifrån barngrupp.

Av åtagande 1.1 framgår att alla barn ska få möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturutövare under varje skolår. Inom förskolans verksamhet används inte begreppet ”skolår” och bör därför bytas ut till ett annat begrepp som även innefattar förskolan.

Förvaltningen ser positivt på utveckling av arbetet med barns rätt till kultur i stadsmiljön och särskilt uppdraget att stärka arbetet inom ramen för platssamverkan. Här ser förvaltningen även en möjlighet att tillsammans med andra berörda nämnder och bolagsstyrelser utveckla arbetet med befintliga offentliga miljöer med konst och lekskulpturer. I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde finns flera platser, som till exempel Västertorps skulpturpark och Frukteleparken, som skulle kunna vara föremål för en sådan stärkt samverkan. Även möjlighet till skapande lek i naturmark behöver beaktas, både i stadsplaneringen och i stadsdelsnämndernas verksamheter.

Under framgångsfaktorer och arbetet med delaktighet och inflytande på s. 16 nämns att ”Stadens verksamheter ska genomföra barnkonsekvensanalyser och barnrättsanalyser med fokus på barns och ungdomars rätt till kultur där dialog med barn och ungdomar är en central del”. Här ser förvaltningen att det behövs ett förtydligande av vilka sammanhang som avses samt önskar möjlighet till metodstöd i arbetet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 mars 2025 följande.

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart

Särskilt uttalande av Michaela Hollis (KD), Aras Amin m.fl. (M), Fatima Nur (L) och Saad Gourrada (C) se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner svaret på remissen och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 april 2025 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Gahzal Saberian (SD), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedömer att programmet som helhet är tydligt, välavvägt och skapar goda förutsättningar för staden att förbättra barns möjligheter att ta del av kultur.

Förvaltningen anser vidare att programmet tar hänsyn till stadens skiftande förutsättningar och utmaningar i olika stadsdelar. Genom att lyfta fram och resonera runt dessa skillnader skapar programmet goda förutsättningar för mer anpassade insatser.

Programmets betoning på målgruppsanpassad kommunikation bedöms som viktig, särskilt då unga i hög grad tar del av information digitalt. Samtidigt kan föräldrar och andra vuxna i barnens närhet behöva information via andra kanaler.

Det är positivt att programmet tydligt formulerar målsättningen att barn i förskola och grundskola regelbundet ska få ta del av professionella scenkonstföreställningar och andra kulturupplevelser. Detta skapar en slags ”kulturgaranti”, som säkerställer att alla barn ges möjlighet att uppleva och delta i kulturaktiviteter på regelbunden basis.

Programmet betonar att det är särskilt angeläget att samverka kring gemensamma insatser i socioekonomiskt svagare områden i staden. Förvaltningen instämmer i vikten av samverkan då erfarenheterna exempelvis visar att samarbete runt kommunikation mellan förvaltningar kan ha avgörande effekt på utfallet. Förvaltningen ser att det förutom samverkan också vore önskvärt att utforma gemensamma resultat- eller processindikatorer samt aktiviteter som stadsövergripande följs upp för att mer effektivt styra mot uppsatta mål. I nuläget så har exempelvis åtagande 2.1 parklekar/fritidsgårdar och 2.2 Kulturskolan/biblioteken i programmet inget direkt gemensamt åtagande. Förvaltningen menar att dessa verksamheter kan och vill arbeta tillsammans, särskilt för att nå underrepresenterade grupper, exempelvis i Järva. För att exemplifiera, varje år har fritidsgårdar och parklekar i Järva omkring 150 000–200 000 st besök. Fritidsverksamheterna kan hjälpa till att sprida information om kulturerbjudanden och rekrytera deltagare till Kulturskolan. Samtidigt kan Kulturskolan arrangera aktiviteter på fritidsgårdarna för att locka fler deltagare. En aktivitet som gynnar båda verksamheter. Förvaltningen anser att det hade varit önskvärt om inriktningen avseende olika samarbetsmöjligheter hade formuleras tydligare genom mål och aktiviteter samt att huvudansvarig för respektive målområde tar en aktiv roll i att bjuda in till arbetet. Det framgår inte helt tydligt hur staden avser att samverka med region och stat i genomförandet av programmet. En betydande del av grundskolans kulturmedel utgörs av statliga medel, exempelvis genom Kulturrådets bidrag för Skapande skola. Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att stadens grundskolor har goda förutsättningar för att kunna budgetera för kultur inom sina egna ramar.

Förvaltningen noterar att citatet på sidan nio ur läroplanen för förskolan, Lpfö18, kan bli inaktuellt under 2025, detta eftersom läroplanen har reviderats gällande

användningen av digitala verktyg. De nya ändringarna presenteras senare under våren, vilket då ger en tydlig bild av de specifika justeringar som har gjorts.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande av Lou-Ann Wejke Norberg m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Charlotta Schenholm (L), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att programmet för barns rätt till kultur fyller en viktig funktion för att ge alla barn och ungdomar rätt till olika former av kulturupplevelser.

Förslaget till program är välskrivet och har en struktur som är lätt att följa med mål och åtaganden. Det är bra att programmet tydligt beskriver vilka ansvarsområdet olika aktörer har i staden och hur de förväntas samverka.

Skrivningarna om barns rätt till kulturupplevelser i förskola ligger i linje med hur de kommunala förskolorna på Kungsholmen arbetar och hur de använder sig av KULAN.

Det är bra att underrepresenterade grupper lyfts fram och hur arbetet för att nå dem ska stärkas.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar det föreslagna programmet för barns rätt till kultur.

Förvaltningen anser att programmet är innehållsrikt med tydliggöranden som underlättar förståelsen av centrala begrepp i programmet, framgångsfaktorer och ansvarsområden. Vidare anser förvaltningen att målområdena både är realistiska och väl valda genom ett tydligt fokus på kultur inom förskola och skola, fritidsverksamheter och stadsmiljö.

Förvaltningen ser även positivt på att barnrättsperspektivet lyfts fram genom hela programmet, samt att förskolan och skolan pekas ut som viktiga verksamheter i arbetet med det kompensatoriska uppdraget i syfte att alla barn ska ges möjlighet att ta del av kultur oavsett förutsättningar.

För att staden ska kunna gynna kulturskapande lek och spontana uttryck i parker, grönområden och på torg behöver sådana ytor både värnas och utvecklas. Förvaltningen anser därför att det är viktigt att ytor för offentliga miljöer prioriteras i stadsutvecklingen. Därtill anser förvaltningen att det är angeläget att stadens dokument Integrerad barnkonsekvensanalys och dialog tillämpas i stadsutvecklingsprocessen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd vid sitt sammanträde den 20 mars 2025 följande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Skarpnäcks kulturhus erbjuder möjlighet till jämlik kultur och eget skapande för alla, oavsett kön, ålder, funktionsförmåga och bakgrund. Besökarna kan exempelvis utöva dans, teater, hantverkande, måleri och skapande i musikstudio samt ta del av professionell scenkonst. Biografverksamheten inom kulturhuset är en del av förvaltningens ordinarie verksamhet, exempelvis som aktivitet för den öppna fritidsverksamheten samt del av de lovaktiviteter som anordnas.

Alla barn och ungdomar har rätt till en aktiv och meningsfull fritid där kulturupplevelser och eget skapande är en självklar del. Nämndens fritidsgårdar ger möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande. I samverkan med det stadsövergripande nätverket Fritid för alla genomför fritidsgårdarna olika aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, som till exempel funkisdisco och karaokekvällar. Fritidsgårdarna samverkar med Skarpnäcks kulturhus bland annat genom att ungdomar kan söka kulturstöd att genomföra sina idéer och olika kulturprojekt.

Förskolan har i uppdrag att skapa förutsättningar för barnen att ta del av det lokala kulturlivet. Förskolorna ger barnen, utifrån allas olika förutsättningar, möjlighet att ta del av professionella kulturupplevelser och eget skapande. I förskolan får barn uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.

Förvaltningen är positiv till Stockholms stads program för barns rätt till kultur som kan bidra till en gemensam förståelse för arbetet med barns rätt till kultur. Förvaltningen anser att det är bra att rättighetsperspektivet stärkts och att de grupper av barn och ungdomar som deltar i kulturlivet i liten utsträckning idag lyfts fram.

Enligt programmet ska Stockholms stad skapa goda förutsättningar för kultur för, med och av barn och ungdomar i verksamheter och offentliga miljöer i hela staden. Av perspektivet avser kultur som barn och ungdomar själva tar initiativ till, uttrycker och skapar.

I det egna skapandet och i leken uttrycker barnet egna erfarenheter och ger röst åt sin berättelse. Kulturens olika uttryck stimulerar fantasin, kreativiteten och inlevelseförmågan. Förvaltningen anser att det är positivt att barnens egen lek lyfts fram som viktig i programmet.

Under åtagande 2.1 står att stadens fritidsverksamheter ska erbjuda en mångfald av kulturaktiviteter som en integrerad del av verksamheten. I programmet står att kulturaktiviteter som exempelvis teaterföreställningar bör vara återkommande inslag på bland annat fritidsgården. Kulan är ett centralt verktyg i Stockholms stads arbete med barns rätt till kultur. Kulan möjliggör ett kvalitativt kulturutbud till subventionerat pris. Kulan kan idag inte användas av de öppna fritidsverksamheterna vilket förvaltningen anser bör ändras för att ytterligare kunna bidra till uppfyllande av åtagande 2.1.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Conny Gabrielsson (L) och Alice Vestlin (C), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.

Förvaltningen anser att presenterat förslag till Stockholms stads program för barns rätt till kultur ligger i linje med uppdraget i stadens budget för 2024.

Programmet genomsyras av en medvetenhet om att tillgången till kultur och deltagandet i kulturlivet ser olika ut, och att det finns grupper av barn som inte når i tillräckligt hög utsträckning idag. Förvaltningen ställer sig positiv till att programmet har ett särskilt fokus på att bredda deltagandet och att staden ska bli bättre på att inkludera underrepresenterade grupper i kulturlivet.

Förvaltningen vill lyfta att det är viktigt att ta hänsyn till lokala förhållanden när man beslutar vilka målgrupper som särskilt bör uppmärksammas. Dessa behov kan variera stort mellan olika stadsdelar och verksamheter.

Förvaltningen ställer sig positiv till att rättighetsperspektivet förstärks i det nya programmet. Tillgänglig statistik visar på stora skillnader inom staden och Skärholmen är en av de stadsdelar där barn och ungdomar tar del av kulturlivet i lägre utsträckning än i andra delar av staden. Programmet förtydligar att stadens aktörer har ett gemensamt ansvar för att tillgodose barns rättigheter i alla delar av staden, vilken förvaltningen ser positivt på.

Förvaltningen ser positivt på att programmet understryker att samverkan både är en framgångsfaktor och en förutsättning för arbetet med barns rätt till kultur, såväl på stadsövergripande som lokal nivå. Programmet poängterar att det är särskilt viktigt att samverka kring gemensamma insatser i socioekonomiskt svagare områden i staden, samt för att nå underrepresenterade grupper, förvaltningen instämmer i detta.

Programmet uttalar att de viktigaste arenorna för barns rätt till kultur är i förskolan och skolan, på fritiden och i stadsmiljön. Förvaltningen vill understryka att trygga stadsmiljöer är en förutsättning för att barn och ungdomar ska kunna ta del av kultur och andra fritidsverksamheter. Den upplevda tryggheten varierar stort mellan stadsdelar och insatserna för barns rätt till kultur behöver anpassas efter lokala förutsättningar.

Barns möjlighet till delaktighet och inflytande genomsyrar programmets utformning och ställer krav på implementeringen. Stadens verksamheter ska göra barn delaktiga och ge dem inflytande. Förvaltningen välkomnar den utveckling av arbetet med barn och ungas delaktighet och inflytande som programmet föreslår samt ser att kulturförvaltningen, som har ansvar för den stadsövergripande samordningen av verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid, kan utgöra ett viktigt stöd i det arbetet.

Programmet har tydliga, konkreta målformuleringar med tillhörande åtaganden. Förvaltningen ställer sig positiv till att programmet samtidigt ger utrymme för berörda verksamheter att själva, eller i samverkan med andra aktörer, kunna utforma insatser utifrån programmets mål.

Förvaltningen ställer sig positiv till att implementering och uppföljning av programmet ska integreras i stadens ordinarie system för styrning och uppföljning. Programmet ställer krav på berörda nämnder och bolagsstyrelser att ta fram verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt för att uppnå programmets mål, men ger också rörelsefrihet och tillåter verksamheterna att göra egna bedömningar av vilka insatser som lämpar sig bäst i den egna kontexten. Målstruktur, ansvarsfördelning och uppföljning har uppdaterats i det nya programmet och förvaltningen anser att programmet ger tydligt stöd i arbetet med barns rätt till kultur.

Jämställdhetsanalys

Flera rapporter visar att flickor i högre utsträckning än pojkar deltar i det offentligt finansierade kulturutbudet och att detta mönster har sett likadant ut under lång tid. Därför är pojkar i alla åldrar en viktig målgrupp att särskilt uppmärksamma. Förvaltningen ser att förskolans och skolans förtydligade uppdrag gällande att säkerställa barn och ungas tillgång till kultur kommer att gynna en mer jämlik tillgång

till kulturaktiviteter. Förvaltningen ser även att de stora skillnaderna mellan flickors och pojkars kulturvanor huvudsakligen finns på fritiden. Ett mer jämställt deltagande i det offentligt finansierade kulturutbudet handlar både om att bredda utbudet av kulturaktiviteter på barnens målpunkter (såsom öppna fritidsverksamheter) och om att sänka trösklar till deltagande såsom ökad upplevd trygghet i sitt närområde samt faktiska möjligheter att transportera sig till och från kulturaktiviteter.

Barnkonsekvensanalys

Som bilaga till programmet för barns rätt till kultur finns en omfattande barnkonsekvensanalys. I barnkonsekvensanalysen presenteras lagstiftning och relevanta styrdokument samt tidigare utredningar och rapporter som beskriver hur barns och ungdomars tillgång till kultur ser ut.

Det föreslagna programmet bedöms vara förenligt med barnets bästa. Förvaltningen har inga tillägg till den bilagda barnkonsekvensanalysen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Anne-Lie Elfvén (L), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Erik Ehls (KD), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till kulturförvaltningens förslag till program för barns rätt till kultur. Programmet betonar kultur som en demokratisk rättighet som ska säkerställas, och tydliggör det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser bär, utan att beröra hur arbetet ska utföras. Det genomsyras av strukturerad samverkan utifrån lokala förutsättningar, och lyfter riktade kommunikationsinsatser som ett viktigt verktyg för att nå ut med utbudet. Programmet har i likhet med det tidigare programmet "Kultur i ögonhöjd", tagit fasta på perspektiven kultur för-, med- och av-barn och unga, vilket är ett redan framgångsrikt arbetssätt inom förskoleverksamheterna inom Södermalms stadsdelsområde. Ett exempel är förskolans dag, där alster skapats och konstruerats av barn på förskolan och som ställs ut på Medborgarplatsen i samband med firandet.

Programmet ligger i linje med stadens satsning på parklekar och öppna förskolor, där det inom stadsdelsområdet planeras fler program och skapande aktiviteter för barn och ungdomar. Fritidsgården Duvnäsgränd spelar en viktig roll i att erbjuda en trygg plats för ungdomars eget skapande, där exempelvis tillgången till fritidsgårdens

musikutrustning kan vara en introduktion till musik, eller en väg in till kulturskolans verksamhet.

Förvaltningen bidrar till barns och ungdomars möjlighet att utöva kulturella aktiviteter i stadsmiljön genom att exempelvis tillgodose scener för uppträdanden såsom scenen i Rosenlundsparken men även friluftsteatrarna som finns på Långholmen och i Vitabergsparken.

Ett bra exempel på hur barn och unga kan vara med och bidra till kulturens synlighet i stadsmiljön är i trygghetsskapande insatser på Medborgarplatsen och i Tantolunden där kulturprogram och aktiviteter har spelat en viktig roll de senaste åren. Sommartid på Medborgarplatsen har exempelvis föreställningar och skapande verksamhet för barn och unga fått en central roll. I Tantolunden fick år 2024 en parkväg en uttrycksfull markmålning, och taket till gångtunneln under Hornsgatan försågs med konstnärlig utsmyckning. Detta skapades med hjälp av ferieungdomar under ledning av Unga berättar, som är en verksamhet inom kulturförvaltningen. Under sommaren 2025 kommer sex ferieungdomar att erbjudas sommarjobb som musiker på Södermalm och spela på gator och torg under ledning av en professionell musiker, vilket ligger helt i linje med programmet barns rätt till kultur.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 3 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen ställer sig, i likhet med bolagen, bakom programmets mål, inriktning och ambitioner.

Barns rätt till kultur är ett gemensamt ansvar som omfattar många verksamheter inom Stockholms stad. Programmet styr över kommunala verksamheter och insatser, och berör primärt förskolenämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Kulturhuset Stadsteatern AB, SISAB samt stadens bostadsbolag.

Det är relevant att programmet lyfter betydelsen av att stärka samverkan mellan stadens bolag och nämnder för att tillsammans verka för att nå stadens mål. Tillsammans med faktorer som delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande av utbud, verksamheter och platser utgör de viktiga framgångsfaktorer för barns rätt till kultur och ska genomsyra arbetet i stadens nämnder och bolagsstyrelser på samtliga beslutsnivåer.

En viktig del som lyfts i programmet är de ojämlikheter och skillnader i livsvillkor som finns i staden, där pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och unga med funktionsnedsättning samt barn och unga som växer upp i hushåll med låga

inkomster är exempel på grupper som staden särskilt behöver uppmärksamma. Koncernledningen ser positivt på att rättighetsperspektivet har stärkts i detta program och att fokus läggs på att nå underrepresenterade grupper.

Kulturhuset Stadsteatern nämns som delaktiga under samtliga tre mål i programmet. Bolaget framhåller i sitt svar att de bör nämnas under åtagandet 2.2, att de tillsammans med Kulturskolan Stockholm och Stockholms stadsbibliotek ska nå underrepresenterade grupper i högre utsträckning.

För stadens bostadsbolag lyfts särskilt mål 3 fram där bolagen ska bidra till att säkerställa en miljö för barn och unga att utöva eget skapande samt ge tillgång och möjlighet att nyttja ett kulturutbud. Stockholms hem föreslår att programmet tydligare betonar vikten av att socialt värdeskapande genom kultur ska genomsyra stadsutvecklingsprocesser, inklusive befintliga miljöer och tidiga skeden av detaljplanering. Bolaget föreslår även vissa förenklingar i olika skeden och processer, för tillskapandet av fler konst och kulturprojekt, särskilt i de områden där deltagandet i kulturella aktiviteter idag är lågt.

SISAB arbetar med att skapa ändamålsenliga lokaler och utrustning där barn och ungdomar kan uppleva kultur och utöva eget skapande. Bolaget arbetar även i linje med att tillgängliggöra lokaler för kultur och idrott och att säkerställa barnperspektivet i utformningen av skolmiljöer.

Koncernledningen vill avslutningsvis lyfta betydelsen och behovet av uppföljning av programmet och dess mål och åtagande, för att fånga geografiska och demografiska skillnader. Detta för att säkerställa genomförandet och även för verksamheter att dela goda exempel.

Sammanfattningsvis ser koncernledningen att programförslaget och dess ambitioner ger möjligheter för stadens bolag och nämnder att tillsammans fortsätta att utveckla arbetet för barn och ungdomars rätt till kultur.

Underremisser

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse

Att i samverkan med ovan nämnda aktörer erbjuda barn i bolagets bostadsområden kulturella aktiviteter är en självklarhet för Familjebostäder. Bolaget menar att arbetet gagnar både barnen och familjerna och att det ger positiva effekter i bolagets bostadsområden. Familjebostäder ser därför positivt på stadens förslag till Program för barns rätt till kultur.

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse

Kulturhuset Stadsteatern anser att programmet är angeläget och ställer sig bakom innehållet. Bolaget anser däremot att programmet även ska ange Kulturhuset

Stadsteaterns bibliotek under rubrik 2.2 alternativt ange stadens bibliotek (ej enbart Stockholms stadsbibliotek).

AB Stockholmsshems remissvar har i huvudsak följande lydelse

Stockholmshem välkomnar förslaget till nytt program för barns rätt till kultur. Programmets innehåll är relevant för bolagets arbete med kultur i bostadsområdena och i bolagets uppdrag inom stadsutveckling.

Skolfastigheter i Stockholm ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse

SISAB välkomnar stadens ambition för barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden samt i stadsmiljö. SISAB arbetar i linje med programmets mål om att platser för barns och ungdomars kultur ska planeras in när befintliga områden förnyas och nya stadsdelar byggs.

AB Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse

Svenska Bostäder har sedan flera år tillbaka samverkat med olika aktörer för att möjliggöra och bidra till en meningsfull fritid och sysselsättning för barn och ungdomar i bostadsområdena. Svenska Bostäder ställer sig positiva till stadens förslag till Program för barns rätt till kultur och ser fram emot att i samverkan med berörda aktörer i programmet arbeta för att utveckla och fortsätta att erbjuda kulturella aktiviteter för barn och ungdomar i staden och i bostadsområdena.

Centrum för barnkulturforskning

Centrum för barnkulturforsknings yttrande daterat den 25 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet har läst Stockholms stads program/kulturplan för barn och unga. I diskussion inom CBKs styrelse finner vi att programmet är genomtänkt, perspektivrikt, insiktsfullt och välskrivet med tydligt definierade problemområden, mål och hur de kan uppnås.

För att kunna ges fördjupning vore det fint med ett tillägg (i dokumentet eller via webben) för vidare läsning, eller hänvisning till verksamheter där implementering gjorts så att det därigenom går att ta del av tidigare ansatser.

Region Stockholm

Region Stockholms kulturförvaltnings yttrande daterat den 25 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Region Stockholm ser positivt på programmets ambitioner kopplade till barn och ungas tillgång till och deltagande i kultur. Att programmet riktas till alla stadens förvaltningar och bolag stärker dess relevans och angelägenhet samt borgar för ett

samlat grepp i frågan. Som positivt vill Regionen vidare lyfta den tydliga strukturen med mål och åtaganden som kopplar till ansvarig nämnd och bolagsstyrelse.

Region Stockholm noterar också att den av Region Stockholm framtagna rapporten En väv av vanor – En kunskapsöversikt av barn och ungas kulturvanor med Gunilla Kindstrand som rapportförfattare utgjort underlag i framtagandet av programmet.

Sist vill Region Stockholm lyfta behovet av att synliggöra att finansieringen av det fria kulturlivet som lyfts fram i programmet samfinansieras av Region Stockholm (och Statens kulturråd), samt att denna omfattande samverkan kring stödgivning förtjänar ett omnämnande eftersom den har stor betydelse för barn och ungas tillgång till kultur i Stockholms stad såväl som i Stockholmsregionen.

Teatercentrum Östra

Teatercentrum Östras yttrande daterat den 8 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Inledning Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på “Stockholms stads program för barns rätt till kultur.” Det är väldigt positivt att Stockholms stad beslutar om ett nytt program för barns rätt till kultur. Och att programmet tydliggör vilka orättvisor som finns. Vi, Teatercentrum Östra, vill härmed bidra med våra reflektioner och eventuella förbättringsförslag.

Huvudpunkter: Programmet tar upp hur viktigt det är att samverka mellan olika organisationer och förvaltningar för att kunna nå framgång med det systematiska arbetet med att tillgodose kultur till alla barn. Vi anser att det är en framgångsfaktor, samtidigt ser vi att det finns vissa aspekter i den strategin som kan förbättras och/eller förtydligas.

Kritiska synpunkter och förbättringsförslag på målen

- 1.[Samverkan]** – Rapporten säger att samverkan mellan organisationer och förvaltningar är en förutsättning för att kunna nå de uppsatta målen. Vi saknar konkreta förslag på hur och i vilka sammanhang som den samverkan skall ske.
- 2. [Delaktighet och inflytande]** – Viktig aspekt inte minst för återväxten inom fältet. Vi skulle gärna se tydliga initiativ för att ge bättre förutsättningar för nyetableringar i stadens kulturliv.
- 3. [Tillgängliggörande]** – Vi har med hjälp av Assitejs rapport “Kom scenkonst” identifierat ett antal hinder i strukturen för att kunna tillgängliggöra scenkonsten för barn och unga. Personalbristen och kunskapsbristen i skolan är exempel på dessa. Transport kan också vara ett hinder för scenkonsten att nå barn och unga. Det skulle vara värdefullt att få konkreta förslag på hur vi kan minska dessa hinder.

Risker

- Ekonomiska: Samverkan kan både ge ekonomiska besparingar på längre sikt medan initialt kan vara en fördyring.

- Praktiska: Samverkan kräver hög praktisk insats initialt och kan också vara extra krävande för de samverkande parterna, vilket kan leda till en lägre vilja att samverka.

Avslutning: Sammanfattningsvis uppskattar vi programmets innehåll. Vi ser dock att vissa områden kan utvecklas vidare och konkretiseras för att förbättra genomförbarheten och effekterna av förslagen. Vi ser fram emot att fortsätta dialogen och bidrar gärna med ytterligare inspel vid behov.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Reservation av Emelie Wassermann (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring systematiskt och formaliserat inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra staden parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Särskilt uttalande av Isabell Smedberg-Palmqvist (L), Kristina Lutz m.fl.(M) och Jonas Naddebo (C)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms

stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

Ersättaryttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

Vi kristdemokrater instämmer med mycket i den analys som ges uttryck för i förslaget till nytt program för barns rätt till kultur. Exempelvis gällande de positiva effekter som att få utlopp för sin kreativitet har för individens psykiska välbefinnande men även kring betydelsen av kultur som ett sammanhang.

I förslaget lyfts bland annat stadens ansvar att tillgodose miljöer som möjliggör för kulturella upplevelser och uttryck där fritidsaktiviteter lyfts in som en viktig del för barn och unga. En ambition som vi kristdemokrater delar men det väcker en del funderingar kring varför majoriteten med denna ambition väljer att inte satsa mer på fritidsbibliotek för att säkerställa barn och ungas tillgång till en aktiv fritid och ett aktivt kulturövande i hela staden. Utrustning som finns att låna på stadens befintliga fritidsbibliotek bidrar till barn och ungas kultur och fritidsutövande och vi kristdemokrater vill se att fler barn och unga får tillgång till denna möjlighet i sitt närområde.

Att stadens förskolor och skolor får ett förtydligat uppdrag gällande att säkerställa barn och ungas tillgång till kulturupplevelser, bildning och kreativitet tycker vi är bra. Kulanpremien som Stockholms stad är relativt unikt med tycker vi är ett bra koncept att fortsätta värna.

Exploateringsnämnden

Särskilt uttalande av André Nilsson (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger. En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avlog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också

LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för kulan, så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Fastighetsnämnden

Särskilt uttalande av Hansi Karppinen (L) med stöd av Frank Hojem (C)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och få tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger. En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslög majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där alla tre personkretsar inom LSS inte har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för kulan, så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Förskolenämnden

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning. För att nå ut till barn och

unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet. För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Särskilt uttalande av Åsa Nilsson Söderström (L) med stöd av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslag majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för kulan, så att exempelvis

kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor

Idrottsnämnden

Reservation av Leif Söderström (SD)

1. 1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. 2. Därutöver anför följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen enligt samma ambition som gäller för idrotten. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika sociala förutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning behöver den fysiska tillgängligheten ses över och personal utbildas inom NPF.

Socialnämnden

Reservation av Tapani Juntunen (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Därutöver anför följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen enligt samma ambition som gäller för idrotten. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika sociala förutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning behöver den fysiska tillgängligheten ses över och personal utbildas inom NPF.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och få tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolar kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där alla tre personkretsar inom LSS inte har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för kulan, så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Särskilt uttalande av Andrea Hedin m.fl. (M)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster.

Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

Trafiknämnden

Reservation av Anders Lindman (SD)

1. Att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut,
2. samt att därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Särskilt uttalande av Dennis Wedin m.fl. (M)

Barnkulturen tillhör stadens absolut viktigaste kulturverksamhet. Det handlar om att väcka kreativitet och fantasi, men också om bildning, gemenskap, läslust och språk samt att finna intressen som kan vara med många resten av deras liv.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte ännu en av stadens papperstigrar.

Särskilt uttalande av Sara Svanström (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslöjar majoriteten vårt förslag om att

utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för kulan, så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Socialnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L)

1. Att i huvudsak instämma i förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra.

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

Utbildningsförvaltningen tar också upp relevant kritik vi instämmer i – detta i form av att ordet lärare inte nämns i programmet samt det orimliga i att skolan ska ansvara för information till vårdnadshavare om kulturaktiviteter.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslag majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Hanna Wistrand (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolar kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslöjar majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare besöka boenden och dagliga verksamheter, samt att LSSmålgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Emelie Wasserman (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor. Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Särskilt uttalande av Peter Backlund (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Leif Söderström och Roine Löfman (SD)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika sociala förutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning behöver den fysiska tillgängligheten ses över och personal utbildas inom NPF.

Särskilt uttalande av Rikard Werge (L), Olof Peterson m.fl. (M) Olle Eriksson (C)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor

Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd

Reservation av Runar Finnman (SD)

1. Att delvis yrka bifall till förvaltningens förslag till beslut.

2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn i större utsträckning nås av Kulanpremien som är ett bidrag som kan betalas ut till enskilda kulturaktiviteter vilket gör att barn och ungdomar får ta del av olika aktiviteter till ett reducerat pris och för att nå ut med det, behöver mer riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

För att även göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Michaela Hollis (KD), Aras Amin m.fl. (M) Fatima Nur (L) och Saad Gourrada (C)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Gahzal Saberian (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet. För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Lou-Ann Wejke Norberg m.fl. (M)

Barnkulturen tillhör stadens absolut viktigaste kulturverksamhet. Det handlar om att väcka kreativitet och fantasi, men också om bildning, gemenskap, läslust och språk samt att finna intressen som kan vara med många resten av deras liv.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte ännu en av stadens papperstigrar.

Särskilt uttalande av Charlotta Schenholm (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Anders Lindman (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Sophia Granwed Baat m.fl. (M) Conny Gabrielsson (L)
Alice Vestlin (C)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

Södermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Anne-Lie Elfén (L)

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser. Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor

Ersättaryttrande av Erik Ehre (KD)

Stadens program för barns rättigheter till kultur är en reviderad version av det tidigare programmet under namnet Kultur i ögonhöjd. Fastighetskontoret lyfter viktiga aspekter för att förbättra kulturen för barn och unga i staden. Vi tror också starkt på att tillgänglighet, deltagande och inflytande är viktigt för detta mål.

Stockholms
stad

STOCKHOLMS STADS PROGRAM FÖR
**BARNES RÄTT
TILL KULTUR**

Innehåll

Inledning	3
Centrala begrepp	4
Mål	8
Mål 1. Alla barn och ungdomar upplever och skapar en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan.	8
Mål 2. Alla barn och ungdomar tar del av kulturupplevelser och utövar eget skapande på sin fritid.	11
Mål 3. Alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö.	13
Framgångsfaktorer	15
Ansvar för genomförande och uppföljning	18

Stockholms stads program för barns rätt till kultur

Kommande beslut i kommunfullmäktige 2025

Dnr: Meddelas senare

Utgivningsdatum: Meddelas senare

Utgivare: Kulturförvaltningen

Kontaktperson: Karin Rowland,
kulturstrategiska staben

Layout och produktion: Kommunikationsstaben, kulturförvaltningen

Inledning

Det här programmet är Stockholms stads styrdokument för barns rätt till kultur från och med 2025. Programmet beslutas av kommunfullmäktige och ersätter det tidigare programmet för barn- och ungdomskultur, *Kultur i ögonhöjd*.

Stockholms stads arbete med barns rätt till kultur syftar till att alla barn och ungdomar ska få upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Alla barn ska ges möjlighet att växa och utvecklas utifrån sina egna intressen, och kunna delta i kulturlivet som utövare, medskapare, publik och besökare.

En kulturupplevelse vidgar barnets värld och väcker tankar och känslor. I det egna skapandet och i leken uttrycker barnet egna erfarenheter och ger röst åt sin berättelse. Kulturens olika uttryck stimulerar fantasin, kreativiteten och inlevelseförmågan. Kultur skapar sammanhang och framtidstro. Kultur, demokrati och jämlikhet hänger ihop och barns rätt till kultur är lagstadgad.

Kulturlivet i Stockholm är en enorm tillgång. Under sin uppväxt har barn i staden en unik närhet till nationellt viktiga kulturinstitutioner, kommunala verksamheter som bibliotek, konsthall, kulturhus, kulturskola och museer samt en stor bredd av andra kulturverksamheter i statlig, regional, privat och ideell regi.

Stockholms stad har under lång tid arbetat strategiskt med att stärka kulturens roll i barns liv – i förskolan, i skolan och i verksamheter och stadsmiljöer där barn vistas på sin fritid. Mycket positivt har hänt. Men trots ett brett utbud av verksamheter finns det grupper av barn och ungdomar som inte får sina kulturuttryck bekräftade och som inte blir inkluderade i kulturlivet i tillräcklig utsträckning. Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster är exempel på grupper som staden särskilt behöver uppmärksamma när det gäller alla barns rätt till kultur.

Det nya programmet ger Stockholms stad förutsättningar att ytterligare växla upp arbetet för att nå stadens ambition om att inkludera alla barn och ungdomar i kulturlivet. Barns rätt till kultur är ett gemensamt ansvar som omfattar många verksamheter inom staden. En viktig lärdom från de insatser som hittills har genomförts är att en strukturerad samverkan inom staden ger förutsättningar för ett framgångsrikt arbete med barns rätt till kultur. Samverkan behöver ha tydliga mål och vara förankrad i alla led på berörda förvaltningar och bolag.

En kulturupplevelse vidgar barnets värld och väcker tankar och känslor. I det egna skapandet och i leken uttrycker barnet egna erfarenheter och ger röst åt sin berättelse.

Stockholms stads verksamheter ska förädla och utveckla de arbetssätt som ger resultat och bygga nya kompletterande strukturer där arbetet med barns rätt till kultur behöver stärkas.

Programmet har tre mål som konkretiserar stadens ambition för barns rätt till kultur i förskolan och skolan, på fritiden och i den nära stadsmiljön. Programmet ska ge stadens verksamheter en gemensam förståelse för arbetet med barns rätt till kultur samt tydliggöra det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser har inom programmets verksamhetsområden. Samverkan, delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande av utbud, verksamheter och platser är bärande delar i arbetet.

Programmet styr över kommunala verksamheter och insatser. Det ska vara vägledande i Stockholms stads samverkan med det fria kulturlivet, andra kulturverksamheter, civilsamhället, fristående förskolor och skolor, universitet, högskolor, myndigheter och näringsliv.

Centrala begrepp

Nedan förklaras de begrepp som är centrala i Stockholms stads arbete med barns rätt till kultur.

Med kultur avses i det här programmet

- konstnärliga uttryck och konstnärligt skapande inom exempelvis cirkus, dans, film, foto, hantverk, konst, litteratur, musik, poesi, spel och teater.
- kulturarv som tillgängliggörs genom arkiv, bibliotek och museer.

Kulturupplevelser och det egna skapandet har ett egenvärde och båda delarna är lika viktiga i ett barns liv och utveckling. Med egenvärde avses att kulturupplevelser och det egna skapandet är viktiga i sig. Det står inte i motsättning till att kultur också skapar stora värden på både individ- och samhällsnivå. Kultur kan ha positiva effekter på hälsa, välbefinnande och lärande, för att nämna några exempel. Kultur är en viktig del av demokratin och bidrar till sammanhållning, tillit och inkludering.

Programmet avser barn och ungdomar, men ibland används enbart ordet barn.

FN:s barnkonvention är svensk lag

FN:s konvention om barnets rättigheter är sedan år 2020 svensk lag. Lagen slår fast barns rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet. Det innebär att barn och ungdomar:

- ska ha möjlighet att ta del av olika delar av kulturlivet.
- ska ha möjlighet att vara delaktiga i kulturlivet och påverka kulturlivets utformning.
- har rätt att bidra till konst- och kulturupplevelser genom sitt eget skapande.

Stockholms stads barnrättsperspektiv

Alla som arbetar inom Stockholms stad ska utgå från ett barnrättsperspektiv i sitt arbete. Det innebär att barn är rättighetsbärare och att Stockholms stad har ansvar för att tillgodose barns rättigheter. Det innebär att alla barn, utan åtskillnad, har rätt till kultur.¹

Barn har rätt till
lek, vila och fritid

*§31 i FN:s konvention om
barnets rättigheter*

Stadens beslut, processer och verksamheter ska utgå från barnets bästa. Stadens verksamheter ska ta hänsyn till barns skilda förutsättningar och intressen. Kulturverksamheter och kulturaktiviteter ska vara tillgängliga för alla barn oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, bakgrund, var i staden barnet bor eller hur vårdnadshavarnas ekonomi ser ut. Inget barn får diskrimineras.² En hög grad av delaktighet och inflytande från målgruppen ska genomsyra stadens arbete och är en förutsättning för att arbetet ska vara framgångsrikt.

Barns rättigheter är vuxnas ansvar. Beslutsfattare, chefer och medarbetare i Stockholms stads olika verksamheter, förvaltningar och bolag samt vårdnadshavare har avgörande betydelse för att alla barns rätt till kultur ska tillgodoses.

¹ Ytterligare två styrdokument är av särskild vikt för att säkra alla barns rätt till kultur: (1) Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (kommande beslut i kommunfullmäktige) har ett särskilt fokus på barnets rättigheter, hbtqi-personers rättigheter, nationella minoriteters rättigheter samt rättigheter för personer med funktionsnedsättning. (2) Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning beslutades av kommunfullmäktige 2024-02-19 och betonar att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i kultur- och fritidsaktiviteter på jämlika villkor, både som utövare, åhörare och åskådare.

² De sju diskrimineringsgrunderna är: etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, ålder, kön, könsidentitet eller könsuttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning.

Kultur för, med och av barn och ungdomar

Stockholms stad ska skapa goda förutsättningar för kultur *för, med* och *av* barn och ungdomar i verksamheter och offentliga miljöer i hela staden. Perspektiven *för, med* och *av* överlappar och kompletterar varandra. Samtliga tre perspektiv behöver finnas i ett barns liv. De ska inte ses som motsatser eller värderas i relation till varandra. Dessa tre perspektiv används istället för att synliggöra att stadens insatser kan se olika ut beroende på om det är kultur *för, med* eller *av* barn som avses.

För-perspektivet

avser kultur som vuxna har skapat för barn och ungdomar som publik och besökare. Staden är möjliggörare genom att tillhandahålla och tillgängliggöra utbud samt som stödgivare till det professionella fria kulturlivet. Kulturhuset Stadsteaterns föreställningar och utställningar samt det fria kulturlivets utbud av teater och annan scenkonst är några exempel.

Med-perspektivet

avser kultur som barn och ungdomar utövar eller skapar tillsammans med vuxna. Staden är möjliggörare genom många verksamheter där barn får möjlighet till eget skapande under lotsning av en kunnig vuxen både i förskolan, skolan och på fritiden, inte minst i Kulturskolan.

Av-perspektivet

avser kultur som barn och ungdomar själva tar initiativ till, uttrycker och skapar. Här ingår även leken. Staden är möjliggörare genom att erbjuda ändamålsenliga platser, lokaler och utrustning för eget skapande, möjlighet till ekonomiskt stöd samt kunniga vuxna som stöttar unga kulturskapare om önskemål finns.

Stockholms kulturliv

Kulturlivet i Stockholm är en enorm tillgång som gör staden attraktiv att bo och arbeta i. Många konstnärer och kulturskapare är verksamma här. Kulturupplevelser av många olika slag gör staden till en attraktiv plats för barn och ungdomar och deras familjer – både invånare och besökare. I Stockholm finns många nationellt viktiga kulturinstitutioner, kommunalt drivna kulturverksamheter samt en stor bredd av andra kulturverksamheter i statlig, regional, privat och ideell regi.

Under sin uppväxt i Stockholm har barn och ungdomar en unik geografisk närhet till kulturlivets olika uttryck, både i form av upplevelser och möjligheter till eget skapande. Dels på stora och små kulturscener och kulturhus, konserthus, biografier, konsthallar och museer. Dels på festivaler och andra tillfälliga kulturarrangemang i parker och på gator och torg samt på olika former av kreativa mötesplatser såsom bibliotek, kulturskola, parklekar, fritids- och ungdomsgårdar samt studieförbund och samlingslokaler.

Stockholms stad tillhandahåller infrastruktur och organisation för kulturupplevelser och eget skapande inklusive stöd till det fria kulturlivet och civilsamhällets aktörer. Det är av största vikt att den höga kvaliteten på utbudet värnas och bibehålls samt att det finns bredd, spets och variation i utbudet. Det ska finnas tillgängliga och kvalitativa verksamheter och mötesplatser där barn och ungdomar får utlopp för sin kreativitet och kan skapa sina egna kulturuttryck. Det ska finnas ett starkt och tillgängligt professionellt kulturutbud för alla barn och ungdomar. I scenrummet uppstår en särskild magi som förhöjer kulturupplevelsen och det är centralt att barn och ungdomar får möjlighet att uppleva teater, konserter och annan scenkonst på olika scener i staden.

Digitala uttrycksformer, verktyg och plattformar är en självklar del av barns och ungdomars kulturkonsumtion och kulturskapande. Här är barn och ungdomar medskapare i högre utsträckning än vuxna och har ofta en högre kunskapsnivå än vuxna. Stadens verksamheter behöver förstå och vara lyhörda för den utveckling som sker inom barns och ungdomars kulturliv och fördjupa kunskapen om hur barns och ungdomars kulturvanor förändras i både fysiska och digitala miljöer.

Professionella kulturaktörer

Med professionella kulturaktörer avses vuxna som har en konstnärlig utbildning eller motsvarande expertis inom sitt konstområde och som är yrkesverksamma inom sitt fält.

Det fria kulturlivet

Det fria kulturlivet är professionella kulturaktörer som verkar på egna villkor utan statlig, regional eller kommunal huvudman.

Mål

Stockholms stads arbete med barns rätt till kultur syftar till att alla barn och ungdomar, oavsett förutsättningar, ska ha goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck.

Stockholms stads arbete fokuserar därför på att barns rätt till kultur ska förverkligas i förskolan, i skolan, på fritiden och i stadsmiljön.

Mål 1.

Alla barn och ungdomar upplever och skapar en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan.

Stockholms stads kommunala och fristående förskolor och skolor har en central roll för att ge alla barn möjlighet att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck samt att lära känna Stockholms kulturliv. Ur ett kompensatoriskt perspektiv är förskolan och skolan särskilt viktiga för de barn som inte har förutsättningar eller stöd hemifrån att delta i kulturlivet. Förskolan och skolan har en unik möjlighet att sänka trösklar och öppna dörrar in i kulturlivet för alla barn och ungdomar.

I förskolan och skolan finns incitament både för undervisning som tar tillvara kulturens egenvärde och undervisning som utgår från skapande med olika estetiska uttryck. Kreativitet och fantasi är viktiga byggstenar för barns och ungdomars utveckling och aktiva lärande i förskolan och skolan.

Efter avslutad skolgång ska alla unga stockholmare ha med sig en rik palett av olika konstnärliga uttrycksformer, både i form av upplevelser och olika estetiska uttryck för att själva kunna uttrycka sig. En starkt samverkan mellan förskolor, skolor och stadens kulturverksamheter kring målgruppspecifika kulturaktiviteter i förskolan och skolan är ett sätt att uppnå en mångfald av konstnärliga uttryck under förskole- och skoltiden.

Kulan³ presenterar ett brett och varierat professionellt utbud av hög kvalitet för förskolor och skolor där Kulturhuset Stadsteaterns utbud av teater, film och utställningar är en viktig del. Stadens bibliotek, skolbibliotek, museer och kulturskola utgör stöttande nav för kultur, bildning och eget skapande inom förskola och skola. Kulturombud, kulturekreterare och kultursamordnare är viktiga möjliggörare för att barn och elever ska få möta en mångfald av aktörer från kulturlivet.

³ Kulan är ett centralt verktyg i Stockholms stads arbete med barns rätt till kultur där samverkan mellan förskolan, skolan och kulturlivet samt webbplatsen kulan.stockholm ska skapa bättre förutsättningar för barns möjlighet att ta del av professionell kultur i förskolan och skolan.

Exempel på skrivningar ur läroplanerna

Barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera kring och beskriva sin omvärld. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.
(Läroplan för förskolan, Lpfö18)

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet.

(Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22)

...barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan för att främja barnens utveckling och lärande.
(Läroplan för förskolan, Lpfö18)

I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. (...) En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter.
(Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22)

Det är skolans ansvar att varje elev

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande*
- kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje,*
- kan hämta stimulans ur kulturella upplevelser och utveckla känsla för estetiska värden.*

(Läroplan för gymnasieskolan, Gy11)

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser

Förskolenämnden och utbildningsnämnden (huvudansvariga)
kulturnämnden, stadsdelsnämnderna, Kulturhuset Stadsteatern AB

Åtagande 1.1

Förskolor och skolor säkerställer att barn och elever får möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i möte med professionella kulturaktörer under varje skolår.

Genom samarbete med professionella kulturaktörer tillförs ytterligare värden till förskolans och skolans ordinarie arbete med kulturupplevelser och eget skapande. Barns och ungdomars möten med det professionella kulturlivet kan förmedla nya upplevelser och sinnesintryck som väcker känslor, tankar och ställer nya frågor om hur det är att vara människa.

I förskolans, grundskolans och gymnasieskolans läroplaner framhålls vikten av att verksamheterna utvecklar kontakter utanför förskolans och skolans väggar. Förskolan och skolan ska ge en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv. I gymnasieskolans läroplan läggs betoning på att förbereda eleverna för livet efter skolan. Verksamheternas gränser utvidgas när barn och elever involveras i stadens kulturutbud och de blir delaktiga i Stockholms kulturliv. När barn och elever tillsammans med kulturaktörer utforskar olika konstnärliga uttryck etableras värdefulla kontakter och samtidigt får barn och elever inblick i olika yrken inom kultursektorn.

Åtagande 1.2

Stadens egna kulturverksamheter är attraktiva och självklara besöksmål för förskolor och skolor i staden.

Kultur är en viktig del av Stockholms stads verksamhet. Staden har ett brett utbud av egna verksamheter med kulturhus, museer, bibliotek och konsthall. Alla barn och ungdomar som växer upp i Stockholm ska under sin skoltid få möjlighet att besöka Kulturhuset Stadsteatern, Liljevalchs konsthall, Medeltidsmuseet och Stadsmuseet.

Mål 2.

Alla barn och ungdomar tar del av kulturupplevelser och utövar eget skapande på sin fritid.

Alla barn och ungdomar har rätt till en aktiv och meningsfull fritid där kulturupplevelser och eget skapande är en självklar del. Kultur är ett sätt att göra sin röst hörd, att gestalta sina erfarenheter och att få tillgång till andras perspektiv. Forskning visar att fritidsaktiviteter kan öka barns och ungdomars välbefinnande och framtidstro, leda till förbättrade skolprestationer samt erbjuda ett tryggt och meningsfullt socialt sammanhang.

Undervisningen i fritidshemmet syftar till att främja elevernas fantasi och förmåga att lära tillsammans med andra genom lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer samt med utforskande och praktiska arbetssätt.

(Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 22)

Stockholms stad har en bredd av verksamheter där barn och ungdomar kan mötas på sin fritid och upptäcka samt utöva olika aktiviteter med lotsning av engagerade och kunniga vuxna. Till exempel öppna förskolor, parklekar, fritidshem, fritidsklubbar, fritids- och ungdomsgårdar, bibliotek och kulturskola, idrottsanläggningar och kulturhus samt fritids- och lovaktiviteter som erbjuds av stadsdelsförvaltningarna och stadens bostadsbolag.

De olika verksamheterna når olika målgrupper i olika hög utsträckning. Inom Kulturskolan är det en utmaning att nå pojkar, inom fritidsgårdarna är det i stället flickor. Flera verksamheter har gemensamt att äldre ungdomar är underrepresenterade. Med ökad samverkan finns stora möjligheter att möta dessa utmaningar.

Stadens egna verksamheter ska samverka för att erbjuda ett brett utbud av kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande. Tillsammans med det fria kulturlivet, kulturföreningar, studieförbund och andra organisationer som verkar med stöd av staden utgör de en viktig infrastruktur för kulturupplevelser och eget skapande för barn och ungdomar på deras fritid. Med löpande omvärldsbevakning och hög delaktighet från målgrupperna ska verksamheterna vara lyhörda, flexibla och ha förmåga att stötta det som barn och ungdomar själva vill göra. Här är vuxnas förståelse för barns och ungdomars digitala kulturliv central.

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser

Kulturnämnden (huvudansvarig)
förskolenämnden, idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden,
Kulturhuset Stadsteatern AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB
Svenska Bostäder

Åtagande 2.1

Stadens fritidsverksamheter erbjuder en mångfald av kulturaktiviteter som en integrerad del av verksamheten.

Parklekar, fritidsgårdar och öppen förskola

Fritidsgårdar och parklekar är öppna och kostnadsfria verksamheter som arbetar för att fler barn och ungdomar ska få en aktiv och meningsfull fritid på trygga mötesplatser. Fritidsgårdarna riktar sig främst till ungdomar i tonåren medan parklekarna ska prioritera barn i låg- och mellanstadieåldern. För de allra yngsta finns de öppna förskolorna där barnet, kanske för första gången, ser en föreställning tillsammans med sin vårdnadshavare.

Kulturaktiviteter som exempelvis teaterföreställningar, högläsning eller eget skapande bör vara återkommande inslag i dessa öppna verksamheter. Här har staden arenor för demokrati, kultur och bildning där barn och ungdomar upptäcker och utvecklar fritidsintressen. Verksamheterna ska erbjuda aktiviteter som utvecklar, utmanar och bidrar till gemenskap. Barns och ungdomars egna idéer, kompetenser och intressen, det egna skapandet och personlig utveckling ska stå i verksamhetens centrum.

Fritidshem och fritidsklubb

Många barn fortsätter att vistas på sin skolas fritidshem eller fritidsklubb efter skoldagens slut. Genom stärkt samverkan med stadsdelen, det närliggande biblioteket och Kulturskolan samt det lokala föreningslivet kan fritidshem och fritidsklubbar bidra till att fler barn får en meningsfull fritid där det egna skapandet står i centrum.

Åtagande 2.2

Kulturskolan Stockholm och Stockholms stadsbibliotek når underrepresenterade grupper i högre utsträckning.

Två av Stockholms stads största verksamheter med uppdrag att nå barn och ungdomar på deras fritid är Kulturskolan Stockholm och Stockholms stadsbibliotek. Kulturskolan är en kreativ fristad för barn och ungdomar där eget skapande tillsammans med utbildade pedagoger står i fokus. I Kulturskolan hittar barn och ungdomar livslånga intressen, ett framtida yrke, vänner för livet, glädjen i att göra saker tillsammans, trygghet, självkänsla och sin kreativa ådra. Stadens över 40 bibliotek är viktiga mötesplatser för kultur- och samhällsfrågor och syftar till att främja lusten att läsa, lära och skapa.

En gemensam utmaning för dessa verksamheter är att nå underrepresenterade grupper. Kulturskolan når pojkar i lägre utsträckning liksom barn och ungdomar i socioekonomiskt eftersatta områden. Biblioteket har utmaningar i att nå de äldre tonåringarna.

Kulturskolan och biblioteket ska vara välkända och betydelsefulla mötesplatser för Stockholms barn och ungdomar. De ska arbeta proaktivt för att nå ut jämnt över staden med ett relevant och efterfrågat utbud. Kulturskolan och biblioteket ska prioritera samt fortsätta att utveckla arbetet med delaktighet och inflytande, och vara föregångare inom staden i att utveckla verksamhet tillsammans med barn och ungdomar.

Mål 3:

Alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö.

Barns rätt till kultur ska vara en central del när Stockholm utvecklas och växer. Stadens miljöer, både befintliga och kommande, är barnens uppväxtmiljö. Det är här barn går i förskolan och skolan och här tillbringar de stora delar av sin fritid. Kulturskapande lek och spontana uttryck är en viktig del av stadslivet och det behöver finnas tillräckliga ytor för bostadsnära parker, torg och naturområden i staden.

När stadsmiljöer utvecklas så att det är naturligt att röra sig till fots och på cykel blir kultur- och fritidsaktiviteter mer lättillgängliga. Barn kan självständigt ta sig till en kulturplats, såsom ett bibliotek eller en kulturskola, och ha möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i stadens offentliga miljöer.

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser

Stadsbyggnadsnämnden (huvudansvarig)
exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Kulturhuset Stadsteatern AB, SISAB

Åtagande 3.1:

Stadsutvecklingen säkerställer att det finns platser i alla delar av staden där barn kan uppleva kultur och utöva eget skapande.

Barn och ungdomar i alla åldrar ska ha tillgång till ett kulturutbud och möjlighet att utöva eget skapande i alla delar av staden. Det förutsätter att barns behov och förutsättningar är en integrerad del i stadens olika stadsutvecklingsprocesser. Platser för barns och ungdomars kultur ska planeras in när befintliga områden förnyas och nya stadsdelar byggs, vid byggande av skolor, vid utformning av skollokaler och skolgårdar samt vid utformning av andra nödvändiga funktioner i stadsmiljön. Offentliga platser kan utformas så att de både möjliggör kulturupplevelser och eget skapande i organiserad form samt inbjuder till lek och spontant utövande.

Alla berörda nämnder och bolagsstyrelser ska främja barns rätt till kultur i beslut, planering och resursfördelning. Berörda förvaltningar och bolag ska samverka för att skapa ändamålsenliga lokaler och utrustning där barn och ungdomar kan uppleva kultur och utöva eget skapande. I exploateringsnämndens och stadsbyggnadsnämndens analysmodell tillämpas ett socialt värdeskapande perspektiv i hela stadsbyggnadsprocessen. Barns rätt till kultur ska vara en del i denna process. Kulturlivsanalys är en ny typ av underlag för planeringen som kan tas fram för stadsutvecklingsområden.

Åtagande 3.2:

Stadens offentliga miljöer är tillgängliga arenor för kultur för, med och av barn och ungdomar.

Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska tillgängliggöra torg, parker och andra offentliga platser för barns och ungdomars eget skapande. Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska samverka med varandra och andra aktörer för att aktivera befintliga offentliga platser med kultur för, med och av barn och ungdomar. Barn och ungdomars rätt till kultur ska spela en viktig roll i platssamverkan inom stadsdelarna.

Trygga stadsmiljöer och verksamheter är en förutsättning för att barn och ungdomar ska kunna ta del av kultur och andra fritidsaktiviteter på bästa sätt.

Framgångsfaktorer

För att alla barn och ungdomar ska ha goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck krävs ett proaktivt, systematiskt och strategiskt arbete.

En grundläggande förutsättning för framgång är att alla barn ska känna sig trygga i de sammanhang de vistas i. Trygga stadsmiljöer och verksamheter är en förutsättning för att barn och ungdomar ska kunna ta del av kultur och andra fritidsaktiviteter på bästa sätt. Alla barn ska känna sig trygga att kunna uttrycka sig, oavsett bakgrund eller identitet. Den faktiska och upplevda tryggheten varierar stort mellan stadsdelar och mellan olika grupper av invånare. Arbetet ska anpassas och utvecklas utifrån invånarnas behov och lokala förutsättningar.

En strukturerad samverkan med tydliga mål och ett resultatorienterat ledarskap, som är förankrad i alla delar av organisationen är ett beprövat arbetssätt som har varit framgångsrikt i Stockholms stads arbete med kultur i förskolan och skolan. Det kan stå som modell för programmets genomförande i övrig samverkan inom staden.

Tre framgångsfaktorer har identifierats som särskilt viktiga. De samspelar med varandra och ska genomsyra arbetet i stadens nämnder och bolagsstyrelser på samtliga beslutsnivåer.

1. Samverkan
2. Delaktighet och inflytande
3. Tillgängliggörande

1. Samverkan

Alla barns rätt till kultur förutsätter samverkan mellan stadens förvaltningar och bolag samt med det fria kulturlivet, andra kulturverksamheter, civilsamhället, folkbildningen, fristående förskolor och skolor, universitet, högskolor, myndigheter och näringsliv.

Samverkan är av största vikt för att nå ut brett och sammanhållet till målgruppen, för att ta tillvara olika perspektiv och kompetenser och för att använda stadens resurser på ett effektivt sätt. Genom en stärkt samverkan mellan förskolor och skolor, fritidsverksamheter och kulturverksamheter kan professionella kulturupplevelser, konstnärliga uttrycksformer och möjlighet till eget skapande systematiskt integreras i förskolornas, skolornas och fritidsverksamheternas verksamhet.

Samverkan ska utgå från barns och ungdomars olika intressen, behov och förutsättningar. Samverkan ska utgå från barnets bästa i centrum och vägledas av de tre perspektiven på kultur för, med och av barn. Stockholms stad driver många verksamheter som når olika målgrupper i olika hög utsträckning och utmaningarna kan se olika ut. Med en stärkt samverkan kan stadens verksamheter göra gemensamma satsningar lokalt och centralt för att inkludera underrepresenterade grupper i högre utsträckning.

2. Delaktighet och inflytande

Alla barns rätt till kultur förutsätter att stadens verksamheter gör barn och ungdomar delaktiga och ger dem inflytande i stadens processer och beslut. Det ger ökad kvalitet och bidrar till en demokratisk och jämlik stad.

Stadens verksamheter ska efterfråga barns och ungdomars åsikter, ge barn och ungdomar förutsättningar att komma till tals och kunna påverka och bidra till kulturutbudet. Verksamheterna ska ha förmåga att fånga upp och stötta det som barn och ungdomar är intresserade av. Delaktighet och inflytande är en förutsättning för att staden ska kunna erbjuda ett relevant utbud av kultur – för, med och av barn och ungdomar. Det leder på sikt till ett breddat och mer inkluderande utbud som omfattar fler berättelser, fler röster och fler kroppar.

Det ska finnas väletablerade former för dialog med barn och ungdomar för att ta tillvara och analysera barns och ungdomars behov. Stadens verksamheter ska genomföra barnkonsekvensanalyser och barnrättsanalyser med fokus på barns och ungdomars rätt till kultur där dialog med barn och ungdomar är en central del. Arbetet kräver kunskapshöjande insatser för medarbetare, chefer och beslutsfattare samt en stärkt samverkan inom befintliga strukturer. Inte minst krävs kunskap om hur barn och ungdomar vill vara delaktiga samt en organisation i staden som har förmåga att inkludera barns och ungdomars röster i processer och beslut.

En jämlik tillgång till kultur i alla dess former och uttryck kräver att barns och ungdomars skilda förutsättningar uppmärksammas och synliggörs.

3. Tillgängliggörande

Alla barns rätt till kultur förutsätter att kulturupplevelser och möjlighet till eget skapande är tillgängliga för alla barn oavsett kön, ålder, funktionsförmåga och bakgrund. Likvärdiga möjligheter för alla barn och ungdomar kräver olika typer av insatser i olika verksamheter och för olika grupper av barn. En jämlik tillgång till kultur i alla dess former och uttryck kräver att barns och ungdomars skilda förutsättningar uppmärksammas och synliggörs.

Arbetet ska både handla om att introducera barn för sådant de inte känner till och om att stötta det som barn själva utforskar och skapar. Det är centralt att verksamheterna visar ett genuint intresse och främjar barns och ungdomars egna kulturuttryck och det kulturutbud som initieras och förvaltas av unga själva. Stadens verksamheter ska verka för kunskapsutveckling hos vuxna som kan lotsa barn och ungdomar som vill utveckla sitt eget skapande. Då kan stadens medarbetare möta intressen och engagemang samt ta tillvara på den konstnärliga kraft som finns hos målgruppen.

Staden behöver tillgängliggöra och sprida kännedom om sitt samlade kulturutbud. Med träffsäkra kommunikationsinsatser kan staden koppla ihop barn och ungdomar med den kulturverksamhet som finns i närområdet och i staden i stort.

Vårdnadshavare är viktiga mottagare av kommunikation som skapar kännedom om och intresse för det utbud som stadens olika verksamheter erbjuder. Förskolan, skolan och stadens fritidsverksamheter är viktiga förmedlare och kan guida till stadens utbud. Staden behöver genomföra målgruppsanpassade kommunikationsinsatser i fler kanaler för att nå de vårdnadshavare vars barn inte kommer till de aktiviteter som stadens verksamheter erbjuder.

Ansvar för genomförande och uppföljning

Arbetet med att skapa goda möjligheter för alla barn och ungdomar i Stockholms stad att upptäcka, uppleva och skapa kultur spänner över flera sektorer. Varje nämnd och bolagsstyrelse ska arbeta med frågan utifrån sina respektive ansvarsområden. Samverkan, såväl internt mellan stadens nämnder och bolagsstyrelser som externt mellan staden och det fria kulturlivet, andra kulturverksamheter, civilsamhället, fristående förskolor och skolor, universitet, högskolor, myndigheter och näringsliv, är avgörande för att nå framgång. Stadens verksamheter ska samverka på såväl stadsövergripande som lokal nivå. Detta gäller inte minst kommunikationsinsatser om vilket kulturutbud som finns i staden. Det är särskilt angeläget att samverka kring gemensamma insatser i socioekonomiskt svagare områden i staden samt för att nå underrepresenterade grupper. Det är av största vikt att kommunikationsinsatser utarbetas tillsammans med målgruppen och på så sätt når hela vägen fram. Stadens verksamheter behöver utveckla kanaler och metoder för en hög träffsäkerhet.

I stadens budget fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål, mål för verksamhetsområden, indikatorer samt aktiviteter som ska bidra till att målen uppnås. Det här programmet pekar i sin tur ut mål, åtaganden och framgångsfaktorer för arbetet med barns rätt till kultur. Programmet ska implementeras av stadens berörda nämnder och bolagsstyrelser genom att dessa tar fram verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt för att nå programmets mål. Uppföljning av arbetet sker löpande inom ramen för stadens ordinarie system för styrning och uppföljning.

Alla nämnder och bolagsstyrelser ska i sin ordinarie verksamhetsplanering precisera vilka aktiviteter de behöver genomföra utifrån programmets mål för att nå stadens mål och hur de ska samverka inom staden samt med andra aktörer. ●